Handelingen van de raad van de gemeente Emmen

Jaar	Bijlagenr.	Categorie/agendanr.
2025		

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad van de gemeente Emmen, gehouden op donderdag 25 september 2025 vanaf 19.30 uur in de raadszaal

Voorzitter : de heer H.F. van Oosterhout
Waarnemend voorzitter : de heer H.A. Bos
Griffier : de heer S. Engelen
Aanwezige raadsleden (34) : de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer H.A. Bos (Wakker Emmen), de heer H. Linnemann (Wakker Emmen), de heer D. Dekker (Wakker Emmen), de heer D.H. van Dijken (CDA), mevrouw C.P.M. Ester-Schokker (SP), mevrouw R. Gommer-Gelijk (CDA), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer L. Hoogenberg (Wakker Emmen), de heer R.S. de Jong (Hart voor Emmen), de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer H.M. Kasteleijn (50PLUS), de heer M. Katerbarg (Wakker Emmen), mevrouw U.H. Kilinçci (PvdA), de heer M. Klaver (Wakker Emmen), de heer J.H. Koops (D66), de heer M. Kuiper (SP), mevrouw M. Kuipers-Hekhuis (Wakker Emmen), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer M. Meijer (VVD), de heer B.J. Mulder (PvdA), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), de heer R.R. Pruisscher (ChristenUnie), mevrouw A.W. Scheper (VVD), mevrouw V.S.L.R. Spang (PvdA), de heer M.J. Supheert (ChristenUnie), de heer M.M. Tuik (CDA), mevrouw A.K. Velzing (Wakker Emmen), de heer A. de Vries (PvdA), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), de heer R. van der Weide (Wakker Emmen), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA), de heer R. Woltman (Wakker Emmen), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks), de heer R. Zuiderveld (PvdA)

Afwezige raadsleden (4) : de heer K. Bosma (Hart voor Emmen), de heer G.J. Horstman (PvdA), de heer H. van der Velde (Wakker Emmen), de heer M. Woltman (Wakker Emmen)

Aanwezige collegeleden (7) : de heer J. Bos, de heer A.J. Jakobs, mevrouw D.S. Keen, de heer H.F. van Oosterhout, de heer G.P. Rink, de heer P.M. Schrik, de heer R. Wanders

Afwezige collegeleden (--) : ---

Gemeentesecretaris : mevrouw N. Plantinga

A1. Opening en vaststelling agenda

Opening, welkom en mededelingen

De voorzitter: Dames en heren, ik open deze raadsvergadering. Iets later dan normaal: dat hing samen met de installatie van de kinderraad, maar dat was volgens mij wel de moeite waard.
Wij gaan over naar de opening en de vaststelling van de agenda. Berichten van verhindering: de heer Mark Woltman en de heer Van der Velde van Wakker Emmen, de heer Horstman van de Partij van de Arbeid en de heer Bosma. In verband met de afwezigheid van de heer Horstman doe ik nog de volgende mededeling. De vervangend vicevoorzitter van vanavond is de heer Bos. Zoals gebruikelijk wordt de heer Horstman vervangen door zijn plaatsvervanger die is aangewezen door het presidium. Dat was in het verleden de heer Huttinga, maar na zijn afscheid in het presidium is de heer Bos aangewezen als plaatsvervangend vicevoorzitter. Hij zal waarschijnlijk aan het eind van de avond de rol van vicevoorzitter overnemen, als er een aantal zaken is dat in de portefeuille van de burgemeester zit.
Dan is er een fractiewissel bij de heer Bosma, bij de PVV. De heer Bosma heeft mij en de raad op 28 september per brief erover geïnformeerd dat hij de overstap van de PVV naar de fractie van Hart voor Emmen maakt. Dit gaat in per de eerstvolgende raadsvergadering en dat is dus vanavond. En normaal gesproken zou hij nu de gelegenheid krijgen om dit aan te kondigen, maar wegens zijn afwezigheid door ziekte is dit niet mogelijk. Desondanks meld ik het maar even voor de helderheid, ook in de besluitvorming. Maar hij maakt vanaf vandaag onderdeel uit van de fractie van Hart voor Emmen.
Dat gezegd hebbende, dan nu iets van ‘lief en leed’. De heer Hoogenberg is vandaag jarig: hartelijk gefeliciteerd met zijn – wat was het? Vijftigste? Vijfenvijftigste? Zestigste? Achtenveertigste verjaardag: o ja, dát hadden we afgesproken, ja. Ja, eigenlijk hoort hij in de kinderraad. Nee, hartstikke fijn. Gefeliciteerd en mooi dat op uw verjaardag toch nog de moeite neemt om bij deze raadsvergadering te zijn. En als u straks gebak voorbij ziet komen, dan mag u de heer Hoogenberg daarvoor bedanken.

Vaststelling agenda

De voorzitter: Dat gezegd hebbende gaan wij naar de vaststelling van de agenda. Er is een aantal moties vreemd aan de orde van de dag. Even voor de publieke tribune, mensen vanbuiten: dat zijn moties die niet eerst op de agenda stonden, maar nu waarschijnlijk wel worden toegevoegd als de raad dat goed vindt.
Ik noem ze maar even op. Dat heeft ook iets te maken met de snelheid voor deze vergadering. De heer De Jong van Hart voor Emmen heeft aangekondigd dat hij de motie vreemd aan de orde van de dag ‘Cameratoezicht in Angelslo, Emmerhout en het centrum van Emmen’ wil indienen. Deze motie werd mede ingediend namens de VVD. Voorstel is om dit agendapunt B4.a te behandelen.
De heer Katerbarg van Wakker Emmen heeft aangekondigd dat hij de motie vreemd aan de orde van de dag ‘Bewapening buitengewoon opsporingsambtenaren’ wil indienen, ook mede namens de VVD en de SP. Voorstel is om dat als agendapunt B4.b te behandelen. Ja, meneer Katerbarg?

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Een kleine correctie en als het goed is, is dat ook doorgegeven. De motie heeft als titel ‘Uitrusting buitengewoon opsporingsambtenaren’.

De voorzitter: Oké, ‘Uitrusting buitengewoon opsporingsambtenaren’: prima.
En als laatste heeft de heer Kasteleijn van 50PLUS aangekondigd dat hij de motie vreemd aan de orde van de dag ‘Veilig Samen naar Huis in Emmen’ wil indienen. En het voorstel is om dit als agendapunt B4.c te behandelen.
Akkoord met deze wijzigingen? Dan gaan we dat zo doen. Dat betekent dat aan het eind van de reguliere agenda dus nog drie moties worden toegevoegd. Ik wijs er maar even op: we hebben een volle agenda. Maak uw eigen indeling in de spreektijd en al dat soort dingen. Daar hebt u allemaal recht op. Maar tegelijkertijd zeg ik erbij: het zou wel mooi zijn als we aan het eind van de vergadering kunnen zeggen dat ook alle agendapunten behandeld zijn. We hebben er hier gewoonte van om er nachtwerk van te maken. Dus let een beetje op uw spreektijd, let een beetje op de interrupties – althans, waar het gaat om de lengte.

A2. Benoeming commissielid niet-zijnde raadslid de heer H.C. Nooij (50PLUS)

De voorzitter: Dan zijn we bij A2, de benoeming van de heer Nooij van 50PLUS tot commissielied, niet-zijnde raadslid. Zoals u al hebt kunnen lezen, heeft 50PLUS gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de heer Nooij voor te dragen als tweede commissielid. Alvorens wij gaan stemmen over de benoeming, wordt de commissie geloofsbrieven gevraagd haar advies aan de raad te geven omtrent de benoembaarheid van de kandidaat. En de commissie geloofsbrieven bestaat uit de heer De Jonge, de heer H.A. Bos en de heer Koops als voorzitter. Mag ik de heer Koops vragen als voorzitter van de commissie geloofsbrieven het uitsluitsel te geven? Aan u het woord.

De heer Koops (voorzitter commissie onderzoek geloofsbrieven): Ja, de commissie onderzoek geloofsbrieven heeft de stukken van de heer H.C. Nooij onderzocht en daarin geen beletselen gevonden om hem te benoem tot commissielid, niet-zijnde raadslid van de gemeente Emmen.

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik daarmee ervan uitgaan dat de heer Nooij met algemene stemmen is benoemd? Akkoord? Dan hebben we dat ook besloten.
Vervolgens gaat de beëdiging plaatsvinden. Een commissielid kan deze functie alleen maar uitoefenen nadat deze beëdiging heeft plaatsgevonden. Ik verzoek dan ook de heer Nooij naar voren te komen. (…) Ik lees de tekst voor en als u dat wilt zweren, mag u mij nazeggen: 'Zo waarlijk helpe mij God almachtig.' [Hierna neemt de voorzitter de eed af bij de heer Nooij, die hierna beëdigd is als commissielid, niet-zijnde raadslid van de gemeenteraad namens 50PLUS.]
Gefeliciteerd! [Applaus] En wij wensen de heer Nooij veel succes met zijn commissieactiviteiten.

A3. Rondvraag

De voorzitter: Dan gaan wij naar agendapunt 'Koffie' en A3, de rondvraag. Er zijn drie rondvragen ingediend, te beginnen met mevrouw Velzing van Wakker Emmen, die twee vragen heeft ingediend, de eerste over Jeugdbescherming Noord en de tweede over de Antares in Klazienaveen. Verder heeft mevrouw Scheper van de VVD een vraag ingediend over de wildgroei aan woonboten in Nieuw-Amsterdam/Veenoord. Ik geef eerst het woord aan mevrouw Velzing.

<u>Klachten in Emmen over Jeugdbescherming Noord-Nederland (JBN)</u>
Mevrouw Velzing (Wakker Emmen): Bij de commissievergadering van donderdag 11 september stelde ik namens Wakker Emmen vragen over Jeugdbescherming Noord. Wethouder Keen gaf aan dat zij niet bekend was met gezinnen in onze gemeente die problemen hadden gekregen door of met JBN. Onze vragen zijn niet onopgemerkt gebleven. Inwoners reageerden en kwamen met ervaringen naar voren. Deze ervaringen zijn op z'n zachtst gezegd erg verdrietig. Eigenlijk kan ik er niet eens de juiste woorden voor vinden. En dan is het rapport *'Niet gehoord en niet gezien'* van Joop Roebroek nog niet eens uitgekomen. Wij zijn in contact gekomen met Marga de Groot, vertrouwenspersoon van het meldpunt van Jeugdbescherming Noord. Zij is bekend met een groter aantal dossiers met klachten in onze gemeente.
Onze vragen aan de wethouder. Is het de wethouder inmiddels ook bekend dat er wel degelijk klachten zijn over JBN in onze gemeente? Zijn er, behalve bij Wakker Emmen, ook bij de gemeente klachten binnengekomen van inwoners over JBN? Wat vindt de wethouder van de ervaringen en de klachten? En wat gaat de wethouder doen met deze klachten en wat kan zij concreet betekenen voor deze getroffen gezinnen?

Reactie college
De heer Keen (wethouder): Ik zal het even weer per vraag doen, want mevrouw Velzing stelde een aantal vragen. Dat is wel zo overzichtelijk.
Dank ook voor het stellen van deze vragen. U vraagt mij: bent u inmiddels ermee bekend dat er wel degelijk klachten zijn omtrent Jeugdbescherming Noord in onze gemeente? Ja, inmiddels is mij dat

ook bekend. Ook ik heb deze week gesproken met een inwoonster die haar ervaringen met Jeugdbescherming Noord met mij heeft willen delen. En ik heb ook gesproken met Marga de Groot, de vertrouwenspersoon die onder andere het meldpunt heeft opgericht. Ze vertelde mij ook dat er binnenkort een rapportage uitkomt van alle klachten die dat meldpunt inmiddels binnen heeft. Het zijn er meer dan 130, heb ik inmiddels begrepen en daar zijn verschillende rode draden in terug te vinden, wist ze mij te vertellen. Dus ik kijk uit naar dat rapport omdat ik zeer benieuwd ben naar wat ons dat gaat leren.
Zijn er dan nog andere klachten binnengekomen bij ons als gemeente? Nou, nee, helaas – 'helaas' klinkt in dit geval een beetje gek – heb ik nog andere klachten binnengekregen. Maar ik besef ook zeer dat het feit dat ik ze niet op mijn tafel heb liggen, niet betekent dat ze er niet zijn. Dat bevestigt ook mevrouw De Groot van het meldpunt, dat er ook meerdere klachten uit Emmen zijn gekomen.
Wat vind ik er dan van? Nou, volgens mij kan ik niet anders zeggen dan dat het enorm schrijnend is om de verhalen te lezen maar ook de verhalen die ik van de week gehoord. Dat het schrijnend is dat voor deze doelgroep, waar sprake is van onveiligheid, dat daar niet de juiste bescherming geboden wordt. Dat vind ik echt verschrikkelijk, want het gaat om een heel kwetsbare doelgroep. Dus 'schrijnend' is het woord dat ik daar passend bij vind.
Vandaag is er ook een overkoepelend inspectierapport uitgekomen, waarin het gaat over alle gecertificeerde instellingen – niet over alle, maar over vijf – in Nederland. Daaruit blijkt ook dat het niet alleen maar Jeugdbescherming Noord is waar de schoen wringt, maar het echt een algeheel probleem is waar we met elkaar wat mee moeten.
Wat ga ik dan doen met deze klachten? Wat kan ik nou concreet betekenen? Nou, uiteraard neem ik deze klachten ontzettend serieus. Maar het eerlijke verhaal is ook dat ik niet altijd direct bij machte ben om iets te kunnen betekenen voor deze gezinnen. Een rechter doet een dergelijke uitspraak: die zorgt ervoor dat er een maatregel wordt opgelegd als er sprake is van onveiligheid. Daar kan ik als wethouder van de gemeente Emmen niet zo heel veel aan doen. Ik kan uiteraard de verhalen aanhoren en op basis van de verhalen die ik terugkrijg en ook op basis van het rapport dat mevrouw De Groot onder anderen uitbrengt, wel heel serieus nemen, ook in het vervolg dat wij gaan inzetten om in ieder geval te proberen om de situatie voor deze kinderen te verbeteren.

Mevrouw Velzing (Wakker Emmen): Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording.
Terwijl het ene na het andere bericht over JBN naar buiten komt, schetst het volgende onze verbazing. Op RTV Drenthe lazen we dat JBN een nieuw certificaat heeft ontvangen van het KMI, de instantie die daarover gaat. Een klap in het gezicht van ouders, een groot onbegrip. Kan de wethouder aangeven wat ze van dit besluit van het KMI, gelet op de timing, vindt? Daar ben ik wel benieuwd naar.

De heer Keen (wethouder): Nou, ik denk dat het goed is om even te duiden wat het keurmerkinstituut doet – het KMI noemen we dat ook wel toetst. Dat toetst of een gecertificeerde instelling voldoet aan het afgesproken normenkader, zoals bijvoorbeeld de afgesproken termijnen waarop een gezin een jeugdhulpverlener krijgt toegewezen en de termijn waarop bijvoorbeeld een plan moet worden opgeleverd. Dat zegt natuurlijk niet zo heel veel over wat nou de kwaliteit is van de hulpverlening. Dus dat zijn twee aparte dingen die onder de loep worden genomen. Het gaat over die processen: daar gaat het KMI over en daarvan heeft het KMI de afgelopen maanden ondervonden dat Jeugdbescherming Noord daar stappen in heeft gezet, waarvan het KMI heeft gezegd dat het er vertrouwen in heeft dat deze processen nu op orde zijn.
Nou, daarnaast hebben we nog de Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd. Die zegt: qua kwaliteit, qua hulpverlening hebben we echt nog stappen in te maken. En dat maakt ook dat ze onder verscherpt toezicht staan. Dat is weer een ander spoor dat ook gevolgd wordt. Dat zijn wel twee heel belangrijke elementen die voor ons als bestuurders van onder andere Drenthe voeling geven om te kijken hoe we nu hier op een goede manier met elkaar verder mee kunnen.

<u>Meerdere verkeersongevallen Antares Klazienaveen</u>
Mevrouw Velzing (Wakker Emmen): Een heel ander onderwerp. Ik sta hier natuurlijk als raadslid van Wakker Emmen, maar zeker ook als inwoner van Klazienaveen, het grootste buitendorp van de gemeente Emmen. De Antares in Klazienaveen is na de Dordsedijk een van de gevaarlijkste wegen van ons dorp.

Het afgelopen halfjaar zijn er drie eenzijdige ongevallen gebeurd en een aanrijding tussen een auto en een scootmobiel. Een klik op Google levert nog veel meer nieuwsberichten op over deze weg in de afgelopen jaren. Ik schat in dat aan de bocht van de Antares de meeste lantaarnpalen zijn vervangen in onze gemeenten. Van specialisten in de wegenbouw horen wij dat de weg er niet goed in zou liggen. Aanwonenden zeggen juist dat er vaak te hard gereden wordt.
Onze vraag is of het college bekend is met de ongevallen aan de Antares en wanneer het college de Antares kan gaan aanpakken.

Reactie college
De heer J. Bos (wethouder): Ik kan daar heel kort op antwoorden: wij zijn bekend met de problemen aan de Antares. En we studeren op dit moment op welke maatregelen er nodig zijn. Want u hebt gelijk: dat moet aangepakt worden. Zodra we daar wat informatie over hebben, dan melden we ons in de raad.

Wildgroei woonboten haven Nieuw-Amsterdam/Veenoord
Mevrouw Scheper (VVD): In Nieuw-Amsterdam/Veenoord ontstaat een wildgroei aan boten, terwijl we een mooie en nieuwe kade hebben met duidelijke regels. We ontvangen diverse signalen van inwoners en omwonenden die veel overlast ervaren van personen die langdurig op deze boten verblijven. Dit leidt tot onrust bij omwonenden en geeft een onveilig gevoel. Zo bleek ook bij de bijeenkomst van de EOP, Plaatselijk Belang Nieuw-Amsterdam/Veenoord, dat ze bij het melden hiervan bij het waterschap en de provincie tegen de spreekwoordelijke muur aanlopen. Wij hebben begrepen dat er al diverse meldingen zijn gedaan bij zowel de gemeente als ook de politie.
Daarom heb ik de volgende vragen. Is het college op de hoogte van deze problematiek? Kan het college aangeven welke maatregelen al genomen zijn om hier handhavend in op te treden? En welke maatregelen zou het college in de toekomst nog kunnen nemen zodat de regels gehandhaafd worden en de overlast voor inwoners wordt beperkt?

Reactie college
De heer Van Oosterhout (burgemeester): Dank u wel. Ik blijf voor het gemak maar even zitten en geef u antwoord op uw vragen.
Is het college op de hoogte van deze problematiek? Zeker, ik was de afgelopen week – dat was wel toevallig – bij de EOP Nieuw-Amsterdam/Veenoord. Daar kwam dit uitgebreid aan de orde en ik snap heel goed de zorgen van omwonenden en ook van de EOP. We letten inderdaad heel goed op die locatie. Het is wel vrij ingewikkeld, minimaal om twee redenen. De eerste is – dat geeft u in uw vraagstelling al aan – dat er meer partijen bij betrokken zijn, bijvoorbeeld ook de provincie. Dat maakt het al wat ingewikkeld. En ten tweede maakt het natuurlijk ingewikkeld, omdat we niet zo makkelijk dit kunnen oplossen. Dat heeft alles te maken met – met een lelijk woord – 'het verstoppen van de keten'. De mensen die op die boten wonen, zijn in de regel dak- en thuisloos, die hebben weer een andere opvangplek nodig. Dat maakt het ook vrij ingewikkeld.
Nou, wat specifieker: we hebben in die zin toch wel wat hierop aangedrongen bij de provincie, ook omdat omwonenden denk ik daar terecht over klagen. Want die boten mogen daar gewoon ook niet liggen. Dat betekent dat de provincie de bevoegde partij is om op te treden tegen overtredingen van die vaarregels en zij hebben daarom de boteneigenaren laten weten dat zij de boten per 1 oktober uit het water moeten verwijderen. Dat heb ik gemeld aan de EOP. Daar zijn wij niet zozeer de handhavende partij, maar we zullen wel uitdrukkelijk bewaken dat dat inderdaad op 1 oktober gaat gebeuren. Eén boot is inmiddels al weg en we blijven de meldingen registreren.
En ten slotte, met de provincie en de politie wordt gewerkt aan een wat breder plan van aanpak, want dit is toch een beetje symptoombestrijding. Dat is gericht op zowel het aanleggen van – dus tegen de vaarregels in – als de overlast vanuit de boten. Dat zijn eigenlijk de twee verschillende dingen. En duidelijk is dat we in die zin wel een probleem hebben, want het probleem komt voort uit de wooncrisis en het probleem komt ook voort uit onvoldoende opvangplekken en dergelijke. Dus ik kan ook niet garanderen dat er nooit weer een boot zal aanleggen met mensen die dak- en thuisloos zijn.
We zijn daar wel druk mee bezig. Voordeel is dat nu de winterperiode eraan komt: dat geeft ons even iets meer tijd voor die bootjesproblematiek. Maar het betekent tegelijkertijd dat we wat breder kijken naar mensen die een zorgvraag hebben en tegelijkertijd geen dak boven hun hoofd hebben.
Dank u wel voor uw vraagstelling.

A4. Notulen openbare raadsvergadering van 26 juni 2025

De voorzitter: Dan gaan we naar een aantal A-stukken, zoals dat in vakjargon heet.
Dat is om te begonnen A4, de notulen van de openbare raadsvergadering van 26 juni 2025. Ik meld even voor de volledigheid dat de heer Linnemann in het verslag staat als afwezig, maar hij was gelukkig áánwezig. Dat zullen we dan na vaststelling van deze notulen corrigeren.
Ik kijk even rond. Is er behoefte aan een stemverklaring? Ja, de heer Supheert.

De heer Supheert (ChristenUnie): Nou, een stemverklaring? Volgens mij zijn we de vergadering van 26 juni om tien uur ’s ochtends begonnen, niet om half acht ’s avonds.

De voorzitter: Kijk aan! Nemen we mee. Voor de rest allemaal akkoord? Aldus besloten.

De notulen van de openbare raadsvergadering van 26 juni 2025 worden met beide genoemde wijzigingen vastgesteld.

A5. Uitbreiding Woonwagenlocatie De Ark

De voorzitter: Dan gaan we naar A5, ‘Uitbreiding Woonwagenlocatie De Ark’. Even als toelichting: tijdens de commissievergadering heeft wethouder Jakobs toegezegd dat de geheimhouding op de stukken automatisch wordt opgeheven nadat de definitieve gunning heeft plaatsgevonden. De toelichting in de raadsbrief van 16 september kan wellicht wat onduidelijkheid creëren. We hebben even wat overlegd met de heer Jakobs en ter verduidelijking kan ik zeggen dat de toezegging zoals die gedaan is in de commissie, nog steeds staat.
Dat gezegd hebbende, zijn er stemverklaringen? Niet? Dan gaan we over tot de stemming. (…) En dan is dit voorstel met algemene stemmen aangenomen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A5 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A6. Wijziging Verordening starterslening gemeente Emmen 2025

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A6 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A7. Vaststellen verantwoording fractievergoeding 2024

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A7 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A8. Raadsvoorstel - Besluit begrotingswijzigingen 2025 tot en met Q2 en uitkomsten Meicirculaire 2025 (jaarschijf 2025)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A8 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A9. Verlenging ontheffing vereiste van ingezetenschap wethouder de heer J. Bos

De voorzitter:

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A9 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A10. Aanwijzen vertegenwoordiger uit raad voor Ledenraad EDR

De voorzitter: Dan A10, 'Aanwijzen vertegenwoordiger uit de gemeenteraad voor de Ledenraad van de EDR'. Zoals u hebt kunnen lezen, wordt mevrouw Spang voorgedragen als vertegenwoordiger in de Ledenraad van de EDR. Zij zal de heer Huttinga opvolgen. En omdat we stemmen over personen, gaat dit niet elektronisch met het systeem.
Ik kijk eerst even: zijn er stemverklaringen? Niet? Kan ik aannemen dat dit voorstel met algemene stemmen kan worden aangenomen? Aldus besloten. Gefeliciteerd, mevrouw Spang!

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A10 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A11. Lijst ingekomen stukken

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A11 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

B1. Vaststellen woonwagenbeleid 2025

De voorzitter: Dan komen we bij een aantal B-stukken. Ik begin bij B1, het vaststellen van het woonwagenbeleid 2025. Ik kijk even: wie wil daarover het woord voeren? Dat zijn meerdere fracties. Dan begin bij Wakker Emmen, meneer Bijlsma.

Eerste termijn
De heer Bijlsma (Wakker Emmen): Voor ons het woonwagenbeleid. Tijdens de behandeling in de twee commissievergaderingen en tijdens de presentatie vorige maand is hier dus al uitgebreid over gesproken. Daarom volstaat voor ons, mede kijkend naar de agenda van vanavond, een korte bijdrage.
Vanuit de commissievergadering is een aantal vragen van verschillende fracties blijven liggen en daar is door de wethouder schriftelijk op gereageerd. Voor ons zijn die vragen voldoende beantwoord.
Wakker Emmen gaat zonder twijfel akkoord met het voorgestelde nieuwe woonwagenbeleid. Dit nieuwe woonwagenbeleid opent samen met het volgende agendapunt de deur tot de hoognodige uitbreiding van het aantal standplaatsen op woonwagenpark De Ark. Wakker Emmen is tevreden met het feit dat als we tot de conclusie komen dat er iets in het beleid aangepast moet worden, deze bevoegdheid bij de gemeenteraad blijft liggen.
Ervan uitgaande dat we vanavond met z'n allen tot een positief besluit komen, wil Wakker Emmen alvast de bewoners van woonwagenpark De Ark feliciteren met de aanstaande uitbreiding. En wat ons betreft op naar de volgende stap.

De heer A. de Vries (PvdA): Voorzitter, de vorige spreker zei het ook al: deze is twee keer in de commissie geweest, dit onderwerp. Eigenlijk beide keren begonnen wij ons betoog als volgt. Woonwagenbewoners hebben het recht om in een woonwagen te leven en gemeenten moeten dat mogelijk maken. Hiermee omarmt de rijksoverheid ook de visie van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens en de aanbevelingen van de Nationale Ombudsman.
Nou, voorzitter, tijdens de commissies – of de tweede commissie in ieder geval – is het beslispunt om het college de bevoegdheid te geven het beleid zelfstandig vast te stellen, uit het voorstel gehaald. Dat lijkt ons ook goed en er is wat eindredactie gepleegd. De heer Bijlsma noemde al even de brief met wat onduidelijkheden die zijn opgelost.
Wij houden het ook verder kort, voorzitter. Onze fractie kan prima met dit voorstel leven en het doet ons goed dat we straks bij het volgende agendapunt ook de daad bij het woord gaan voegen.

De heer Meijer (VVD): Ja, de VVD kan zich ook grotendeels goed vinden in het woonwagenbeleid. We hebben inderdaad – war de collega's ook zeiden – uitgebreid erover gediscussieerd. Alle antwoorden zijn inderdaad ook prima.

Eén punt blijft ons eigenlijk echter nog wat dwarszittten. En dat is als een hoofdbewoner komt te overlijden en bijvoorbeeld kinderen willen de plek overnemen, moeten ze dit binnen vier weken beslissen. In dit soort situaties hebben mensen veel aan hun hoofd, wellicht hebben ze zelf nog een andere woning, er zit veel emotie in zo'n periode. En wij hebben zelf de behoefte eraan dat die termijn wordt verlengd naar bijvoorbeeld acht weken. Nou heeft de wethouder het uitgelegd met een brief, maar we vinden toch, als je kijkt naar het beleid, dat het helderder en transparanter is dat dat opgerekt wordt naar acht weken. Dus wij horen graag op dit punt de reacties van eventueel de andere partijen en van de wethouder.

De heer Kuiper (SP): Voorzitter, vandaag spreken over het woonwagenbeleid 2025. Onze fractie ziet dat dit beleid beter aansluit op de huidige wet- en regelgeving en bij de uitgangspunt van de Woonvisie 'Buitengewoon thuis in Emmen'. We willen benadrukken dat de gemeente in dit traject een actieve rol heeft en dat er een goede samenwerking is met de Commissie Rolleman en de betrokken woonwagenbewoners en dat verdient een compliment. Het nieuwe beleid geeft duidelijke kaders voor wachtlijsten en toewijzingsregelingen. Daarmee wordt niet alleen transparantie geboden, maar ook rechtgedaan aan de woonwagencultuur. Belangrijk vinden we vooral dat het samenleven in familieverband beter wordt erkend en gefaciliteerd.
Tegelijkertijd willen we een aantal aandachtspunten meegeven. Het beleid legt de basis, maar de uitvoering zal bepalend zijn. De uitbreiding van de standplaatsen vraagt tijdige en zorgvuldige besluitvorming, inclusief een financiële onderbouwing. Bewoners verwachten terecht dat de regels rond toewijzing ook consequent en transparant worden toegepast. Hier zullen wij als raad scherp op moeten toezien.
Tot slot vinden wij het belangrijk dat er blijvend overleg met de bewoners plaatsvindt, zodat signalen uit de praktijk snel opgepakt kunnen worden. Voorzitter, onze fractie is positief over dit resultaat en ziet dit als een belangrijke stap in het waarborgen van gelijke kansen en fatsoenlijke huisvesting voor deze groep inwoners. Daarbij hechten wij er nadrukkelijk waarde aan dat de raad de eindverantwoordelijkheid behoudt in de inhoudelijke kaders van het beleid.

De heer Supheert (ChristenUnie): Fijn dat we het hebben over het woonwagenbeleid en, als ik het goed heb ingeschat, het ook kunnen vaststellen. Tijdens de commissievergadering heb ik ook gesproken over de geschiedenis van dit dossier. Dat zal ik vanavond niet overdoen, maar we kunnen vaststellen dat er inhoudelijk heel wat veranderd is. Dat hebben de collega's van Wakker Emmen en de PvdA ook aangegeven.
Voorzitter, tijdens diezelfde commissievergadering – om eerlijk te zijn: een andere commissievergadering – heb ik vragen gesteld over de mogelijkheid tot maatwerk als het gaat om de starterslening. Die hebben we eerder vanavond vastgesteld. Wij zijn tevreden met het antwoord in de brief als het gaat om maatwerk voor de reizigers. We vragen ons wel af wanneer de wethouder denkt, het onderzoek naar het maatwerk denkt te kunnen presenteren aan de raad.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Beste leden van de raad, geachte toehoorders op de publieke tribune, we bespreken vandaag het woonwagenbeleid als B-stuk omdat wij als fractie van Hart voor Emmen zeiden: dit kan nog niet als A-stuk naar de raad. Voor ons ligt het grootste probleem in rechtszekerheid. Anders gezegd: duidelijkheid en zekerheid voor de bewoners. Dat hebben wij bij de eerste lezing in mei gezegd en tijdens de commissie in september nogmaals. Een aantal van onze vragen is via een toezegging beantwoord, maar ik moet u bekennen: het wordt er volgens onze fractie niet beter op.
Laat ik beginnen bij het verschil tussen beleid en de verordening. Wat is dat beleid nu eigenlijk? Volgens de Algemene wet bestuursrecht is het beleid een koersafspraak van het bestuur. Dat wordt ook uitgelegd in de memorie van toelichting. Een beleidsregel is dus geen wettelijke regeling, maar een soort afspraak van het bestuur met zichzelf. Het is een richtlijn die aangeeft hoe de overheid in de praktijk beslissingen neemt. En net als die verordening, die wij als fractie juist zo graag wensen. Een verordening is wél een echte wettelijke regeling die rechten en plichten omvat en bindend is voor iedereen. De gemeenteraad mag zulke regels maken. En hoe zit het dan met die rechtszekerheid? Bij een beleidsregel kan een inwoner over het algemeen alleen een klacht indienen over de toepassing van het beleid en eventueel naar de Nationale Ombudsman gaan. Bij een verordening geldt dat bezwaar of

beroep mogelijk is tegen een besluit op basis van de verordening. Het verschil is dat bij verordeningen de rechtsgang een zwaarder gewicht en meer rechtszekerheid biedt omdat de rechter slechts beperkt kan afwijken, terwijl bij beleid het bestuur meer ruimte heeft om af te wijken.
Dan nu even terug naar het raadsvoorstel. Voor de verdeling van woonruimte en standplaatsen is de Huisvestingswet van 2014 het kader. Daarin staat ook iets wat een standplaats is en dat je via de Huisvestingsverordening regels kunt opstellen. Dat geeft rechtszekerheid en de mogelijkheid van bezwaar en beroep. Nu heeft het college in antwoord op onze vragen maar een half antwoord gegeven. Het college zegt op grond van de Awb, artikel 4.84 dat wij ons aan het beleid moeten houden. Jammer dat het restant van die bepaling en de toelichting niet wordt genoemd. Ja, het college moet zich normaal aan het beleid houden, maar de Awb, artikel 4.84 zegt ook dat je je ervan af mag wijken. En dat is precies het probleem. Beleid is flexibel en het recht is vast. Voor rechtszekerheid heb je dus een verordening nodig, zoals we die op dit moment ook nog hebben.
Dan de volgende opmerking uit de beantwoording. Als een betrokkene het niet eens is, kan diegene een klacht indienen op grond van artikel 9.1 van de Awb. Dat klink behulpzaam, maar het is niet wat woonwagenbewoners nodig hebben. Een klacht gaat over gedrag of bejegening en geeft geen recht op een ander inhoudelijk besluit. Daar kun je geen bezwaar of beroep tegen instellen. Handig voor service, niet voor rechtsbescherming.
Ik sluit af met: *'daarnaast kan de betrokkenen de privaatrechtelijke weg bewandelen bij de burgerlijke rechter'*. Maar rechtsbescherming hoort hier publiekrechtelijk geborgd te zijn. Bezwaar en beroep horen open te staan tegen een besluit. Zonder besluit geen bezwaar. Anders gezegd: privaatrecht regelt de verhouding tussen burgers onderling en publiek recht tussen overheid en burger, met de daarbij horende rechtszekerheid. Waar is in dit alles behoorlijk bestuur? En nu denkt u misschien: waar heeft hij het nou over en wat weet hij ervan met zijn niet-afgeronde studie rechten? Daarom heb ik dit ook uitdrukkelijk besproken met meester Sjoerd Jaarsma, een advocaat die zich in Nederland inzet voor de woonrechten van reizigers. En ook hij zegt: 'Wil je echte rechtsbescherming, zet dit dan in de Huisvestingsverordening. Leg die basisregels in de verordening vast. Inschrijving, rangorde, familie- en gezinscontinuïteit en wat precies het besluit waartegen bezwaar en beroep openstaan.' Dat is ook het advies dat wij kregen: een verordening verdient de voorkeur voor échte rechtszekerheid.
Dus wij vragen slechts om een extra artikel in de Huisvestingsverordening voor woonwagenstandsplaatsen. Het Rijk publiceerde in 2018 een beleidskader 'Gemeentelijke woonwagen- en standplaatsenbeleid'. Bescherm de woonwagencultuur, regel die toewijzing netjes en voorkom discriminatie. Dat is richtinggevend. Wij willen hier in Emmen dat concreet maken met duidelijke, toetsbare regels. Dus mijn eenvoudige verzoek aan de wethouder is: neemt u dit alstublieft op in de Huisvestingsverordening. Zwart-op-wit, zodat de bewoners weten waar ze aan toe zijn en zodat er bezwaar en beroep mogelijk is tegen besluiten die hen raken, zoals dat tot nu toe ook het geval geweest is. En wij vragen de overige fracties of zij het met Hart voor Emmen erover eens zijn dat woonwagenbewoners, net als alle andere bewoners van Emmen, het recht hebben op duidelijkheid en rechtszekerheid.

De voorzitter: Dank u wel. Waarbij ik u wel wat meer spreektijd heb gegeven. Maar ik was al een minuut geleden aan het denken: die is aan een afronding toe. Maar dank u wel voor uw bijdrage.
Gaan we ten slotte naar de fractie van D66. Meneer Koops.

De heer Koops (D66): Mevrouw Smit verwoordde het tijdens de commissievergadering en tijdens vele momenten daarvóór beter dan dat ik het zou kunnen. Ik sta hier dan ook vooral om haar woorden en wensen – en daarmee die van de hele reizigersgemeenschap in Emmen – te onderstrepen: 'Onze opdracht is volgens mij kraakhelder. Gemeente, breng onze strijd tot een einde en realiseer onze wens, zodat wij verder kunnen met ons leven.' Laten we dat doen. Laten wij met het vaststellen van het nieuwe woonwagenbeleid en de uitbreiding van De Ark onderstrepen dat de woonwagencultuur een waardevol onderdeel is van onze gemeenschap. Iets wat niet alleen beschermd moet worden, maar ook moet worden omarmd.
Dus aan mevrouw Smit, de Commissie Rolleman en alle anderen die zich hard hebben gemaakt om dit mogelijk te maken: bedankt voor uw strijd!

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Bij de commissievergadering is het al besproken, het woonwagenbeleid. Het laat zien dat het voor ons als gemeenteraad, en zeker ook voor de woonwagenbewoners, belangrijk is dat er een goed stuk voor ons ligt en dat er ook erkenning is voor dat o zo belangrijke culturele erfgoed. Het is waardevol en beschermd door het Rijk. Dat betekent ook dat we die verantwoordelijkheid hebben om de cultuur te behouden en door te geven aan de volgende generaties. En we zijn blij dat het beleid ruimte biedt aan die cultuur, niet alleen in woorden maar ook in daden. Over de verordening die voorligt: ja, bij de toekenning biedt die ook meer transparantie en meer rechtsgelijkheid.
Wat GroenLinks waardeert, is ook de aandacht die er is voor de spijtoptanten: mensen die noodgedwongen door de lange wachtlijsten naar woningen zijn gegaan, maar dolgraag terug zouden gaan naar een woonwagen op het grote woonwagencentrum of een van de andere centra. Ook de kwestie van de inwonende familieleden is belangrijk in de familiecultuur: daar is ook aandacht voor.
Tegelijkertijd moeten we ook realistisch blijven: de wachtlijst die er is, is niet van vandaag op morgen weggewerkt, ondanks – dat komt zometeen nog ter sprake – de uitbreiding die voorligt. Het aantal plekken is nog steeds beperkt en de vraag is groot. Dat vraagt om blijvende aandacht om eerlijk beleid en transparante communicatie met de mensen om wie het gaat. Het is een stap vooruit, een beleid dat cultuur erkent, rechten herstelt en toekomst biedt en we kijken uit naar het volgende stuk.

Reactie college
De heer Jakobs (wethouder): Nou, overwegend positieve geluiden en toch nog wel een aantal vragen. Daar wil ik dan nu op ingaan.
Met name over de rechtsbescherming. Meneer De Jong van Hart voor Emmen stelde daar een aantal vragen over. De rechtsbescherming van aspirant-woonwagenbewoners is in het nieuwe beleid op zorgvuldige wijze geborgd en volledig genormaliseerd. Dat betekent dat zij dezelfde rechtsbescherming genieten als iedere andere inwoner van de gemeente Emmen die hier een sociale huurwoning of koopwoning bewoont. Er is dus géén onderscheid in de manier waarop hun rechten worden beschermd.
Concreet betekent dit – als betrokkene het niet eens is met een besluit van de gemeente, bijvoorbeeld over het al dan niet toewijzen van de standplaats – hij of zij gebruik kan maken van de reguliere klachtprocedures. Eerst via een interne klachtprocedure bij het college van B&W. Als men daarna nog ontevreden is over de afhandeling, kan men terecht bij de Nationale Ombudsman. Daarnaast staat uiteraard ook de weg naar de burgerlijke rechter open. Deze onafhankelijke en onpartijdige rechter toetst het gemeentelijk handelen en de geldende landelijke wet- en regelgeving.
Kortom, de rechtsbescherming van woonwagenbewoners is niet alleen voldoende, maar ook gelijkwaardig aan die van andere inwoners van de gemeente. Dat is een bewuste keuze geweest in het beleid, juist om rechtsgelijkheid en gelijke behandeling te waarborgen. Dit is mijn antwoord op meneer De Jong.
De vier weken werd nog even genoemd door de VVD. De vier weken wordt in dit beleid door de raad vastgesteld. Het is geen termijn die uit de wet voortvloeit. Zoals aangegeven in brief, zien we en verwachten we vanuit de praktijk dat dit afdoende is en hebben we daarom de vier weken opgenomen. Maar maatwerk is daarin mogelijk.
Met betrekking tot meneer Supheert, die nog de vraag stelde: hoe zit het dan met die starterslening? Die vraag hebt u ook vaker gesteld. Nou, op die terugkoppeling kom ik in de raad terug in het eerste kwartaal van 2026. Tot zover, dank u wel.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Ik wou eigenlijk verzoeken of ik even vijf minuten kan schorsen, zodat ik wat ruggespraak kan houden. Mijn fractiegenoot is afwezig en ik wil heel even kort ruggespraak houden voordat ik een tweede termijn nodig heb. Dus als ik vijf minuten zou kunnen gebruiken, dan kom ik daarop terug.

De voorzitter: Als een raadslid daarom vraagt, dan stemmen we daar altijd mee in. Vijf minuten schorsing.

[Schorsing]

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. De heer De Jong heeft aangegeven dart hij geen behoefte heeft aan een tweede termijn. Ik kijk nog even rond: anderen behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval, dan kunnen we dit punt afronden.

Besluitvorming
De voorzitter: Dat doe ik door zometeen te vragen naar een stemverklaring en daarna open ik de stemming.
Is er behoefte aan een stemverklaring? In ieder geval de heer Meijer van de VVD en de heer De Jong van Hart voor Emmen. Ja? Oké. Meneer Meijer, uw stemverklaring.

De heer Meijer (VVD): Nou ja, het antwoord van de wethouder over die vier weken: mocht die situatie zich voordoen, dan houden we hem aan zijn maatwerk.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Met de beantwoording van de wethouder en daarin 'gelijke monniken, gelijke kappen', willen wij de woonwagenbewoners geen status aparte geven en kunnen wij daarom instemmen met het voorliggende beleid.

De voorzitter: Uitstekend, dan brengen wij het woonwagenbeleid in stemming. De stemming is geopend. (…) De stemming is gesloten en daarmee is het voorstel unaniem aangenomen met 34 stemmen voor en nul tegen.

B2. Vaststellen bestemmingsplan 'Emmen, de Ark uitbreidingslocaties'

Eerste termijn
De heer De Jong (Hart voor Emmen): Wij danken de wethouder voor de beantwoording die hij gegeven heeft met de toezeggingen die gedaan zijn met betrekking tot de woonwagentypologie. Wij begrijpen gezien de gemaakte afwegingen de keuze rondom het bestemmingsplan en kunnen ons hierin vinden.
Wel hebben wij een vraag in het kader van de betrouwbare en voorspelbare overheid over artikel 5.3 'Nadere eisen'. Zou het college bij de nadere eisen, op het moment dat deze gesteld gaan worden door het college, deze openbaar kunnen maken, zodat eenieder die in het vervolg een aanvraag wil doen, weet wat deze zijn, zodat zij weten hoe zij hiermee rekening kunnen houden? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dat waren de bijdragen in eerste termijn? Dat is het geval. Wethouder, wou u daar nog op reageren? Nee? Oké. Kan ik daarmee overgaan tot de besluitvorming op dit stuk? Goed.

Besluitvorming
De voorzitter: Dan vraag ik eerst: is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval.
Dan gaan we over naar het stuk op zich. De stemming is geopend. (…). De stemming is gesloten. En ook dit voorstel is met 34 stemmen voor en nul stemmen unaniem aangenomen. Dank u wel! (…) Er wordt heel stil gejuicht op de publieke tribune: dat vinden we mooi. Gefeliciteerd! Het is een mooi besluit.

B3. Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR)

Eerste termijn
De heer Pruisscher (ChristenUnie): De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we goed omgaan met onze ruimte. Die hebben we vanuit de cultuur maar ook de natuur tot ons gekregen en dat vormt ook de identiteit van Emmen. Dat zien we ook in het IBOR terug: dat is de basis waarop we verdergaan.
We vinden het ook belangrijk dat we inspelen op het veranderende klimmaat, door meer ruimte te geven aan water en groen, dan wordt de omgeving wat robuuster. En we vergroten ook de biodiversiteit. In het commissiedebat zei ik: laten we eens wat meer fruitbomen planten, dat is gewoon

belangrijk voor de leefbaarheid. Ook dat ruimte uitnodigt om gezond bezig te zijn, dat zij veilig is en voelt, dat zij toegankelijk is voor iedereen, dat zij ons de vrijheid om anderen te ontmoeten en contacten te leggen.
We zijn daarom ook blij, voorzitter, met dit IBOR, het beleidsplan waarin al die thema's bij elkaar worden gezet en ook met elkaar verbonden worden, zodat we de plannen die we daarvoor hebben, goed integraal kunnen aanpakken. Dus, voorzitter, daar kunnen wij van harte mee instemmen.
Na het commissiedebat bleven er wat eindjes open en gingen we uit elkaar met huiswerk – zo noemde ik dat. Dank voor de brieven die het college stuurde, want het is goed om jaarlijks met elkaar te spreken over de toepassing van dit beleidsplan: 'Hoe doen we dit nou'? Mijn huiswerk was om met het voorstel aan de gang te gaan over hoe we met wegenonderhoud verder willen en waar dat eventueel een plek zou moeten hebben. Daar praten we al een tijdje met elkaar over, maar er moet nu wat ons betreft eerst aandacht naartoe. Daarbij moeten we vastleggen welke ambities en doelstellingen we hanteren, welke kaders er zijn voor de onderhoudsplanning, hoe duur dat eigenlijk zou moeten zijn en hoe we in de gaten houden of we ook de goede dingen doen. In voorbereiding daarop kunnen we met elkaar verkennen welke scenario's er zijn en wat nou de financiële gevolgen zijn van keuzes voor een bepaald kwaliteitsniveau en ook voor een bepaald type weg. Breng dat in kaart, zodat we een goed besluit kunnen nemen.
Daarom stel ik, samen met de leden Van Dijken van het CDA, Hoogenberg van Wakker Emmen, Koops van D66 en Kilinçci van de PvdA, het volgende amendement voor om aan het raadsbesluit de twee volgende punten toe te voegen:

Amendement: 'Beleidsnota onderhoud wegen en paden'
(ingediend door de fracties van de ChristenUnie, het CDA, Wakker Emmen, D66 en PvdA)
'De gemeenteraad van de gemeente Emmen in vergadering bijeen op 25 september 2025, bij de behandeling van agendapunt B3 'Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR)'

Wij stellen voor, op grond van artikel 147b van de Gemeentewet en artikel 7.8 van het Reglement van Orde gemeenteraad Emmen 2024, om het voorgestelde besluit aan te passen:

Besluit:

Aan het voorgestelde raadsbesluit toe te voegen:

3. Als eerste uitwerking van het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) een beleidsnota 'onderhoud wegen en paden' te laten opstellen, met het oog op vaststelling door de gemeenteraad, waarin wordt opgenomen:
- ***a) het uitgangspunt om 80 procent van de wegen en paden op minimaal C-niveau – of hoger – te brengen en daarop te (onder)houden en andere duidelijke doelstellingen voor het onderhoud aan wegen en paden, die onder andere volgen uit het IBOR;***
- ***b) een nadere toelichting en uitwerking van de afwegingskaders die gebruikt worden voor de onderhoudsplanning en –prioritering;***
- ***c) een financiële paragraaf met een overzicht van de huidige budgetten en de financiële consequenties van de maatregelen om aan de IBOR-kaders te voldoen;***
- ***d) een aanzet tot kwantitatieve indicatoren om de uitvoering (voortgang, effectiviteit en efficiëntie) te kunnen monitoren.***

4. In voorbereiding op de hierboven genoemde beleidsnota de verschillende scenario's in kaart te brengen, rekening houdend met de verschillende kwaliteitsniveaus, verschillende wegtypen en financiële gevolgen, om een keuze te kunnen maken.

Toelichting
Volgens het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (hierna: IBOR) bestaat de implementatie c.q. uitvoering uit het uitwerken en vertalen van de thema's en de pijlers per gebied in beheer- en uitvoeringsplannen (pagina 82). Ook voor beheer en onderhoud wordt het IBOR vertaald en worden de positieve of negatieve gevolgen van maatregelen op de IBOR-kaders in beeld gebracht

(pagina 83). Ook bestaande beleids- en beheerplannen worden geüpdatet op basis van dit IBOR (pagina 84).

De indieners vinden dat het onderhoud aan wegen en paden als eerste aandacht moeten krijgen. De moties, vragen en debatten van de afgelopen jaren wijzen op het grote belang dat de gemeenteraad daaraan wil geven. Voor de indieners hoort daarbij dat de gemeenteraad zelf daarvoor passende kaders vaststelt in een beleidsnota.

Een van die kaders is het vaststellen van de beeldkwaliteit: 80 procent van het totale areaal op minimaal C-niveau (of hoger als dat mogelijk of wenselijk is). Hoewel dit door het college is toegezegd tijdens het commissiedebat op 8 september 2025, bleek ook dat het IBOR daarvoor niet de juiste plek is. De indieners vinden de hierboven genoemde beleidsnota geschikter.

Uit de raadsbrief van 26 augustus 2025 (beantwoording motie 'Kwaliteitsniveau wegen', zaaknummer 208686-2025) blijkt dat naast de technische beoordeling er zeven afwegingskaders worden gebruikt voor de onderhoudsplanning en –prioritering. Daartussen zitten politiek-bestuurlijke afwegingen die nader toegelicht en uitgewerkt moeten worden. Niet duidelijk is hoe deze kaders tot stand zijn gekomen. De indieners vinden het wenselijk dit in een beleidsnota te laten vaststellen door de gemeenteraad.

De uitvoering van het IBOR vindt plaats binnen de beschikbare budgetten. Tegelijk kan blijken dat voor noodzakelijke maatregelen om aan de IBOR-kaders te voldoen, extra kosten gemaakt worden, een andere aanpak of meer capaciteit nodig is. Daarvoor kunnen begrotingen en financiële posten uit verschillende programma's worden gekoppeld en gebundeld (pagina 85).

De indieners vinden dit rechtstreeks raken aan het budgetrecht van de gemeenteraad, wat een nadere uitwerking van de financiële consequenties noodzakelijk maakt. Omdat de afgelopen jaren extra financiële middelen zijn vrijgemaakt voor het onderhoud aan wegen, moet in de hiervóór genoemde beleidsnota een financiële paragraaf worden opgenomen.

Uit het commissiedebat bleek ook de wens om te komen tot meer kwantitatieve c.q. meetbare gegevens, zodat we de uitvoering van het beleid kunnen monitoren. Met zicht op de uitvoering, de effectiviteit en efficiëntie van maatregelen kan de gemeenteraad beter beoordelen of het geld op de juiste manier wordt ingezet en doelen daadwerkelijk worden bereikt.

In voorbereiding op de vaststelling van de beleidsnota moeten verschillende scenario's in kaart worden gebracht. Daaruit moet duidelijk worden welke financiële gevolgen bepaalde keuzes voor het gewenste kwaliteitsniveau, gedifferentieerd naar de verschillende wegtypen, hebben. Op basis daarvan kan de raad tot een goed besluit komen.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Dat amendement wordt dus mede ingediend door CDA, D66, PvdA en Wakker Emmen.
Voorzitter, met deze aanpassingen denken we dat de raad meer zicht maar ook meer grip krijgt op het onderhoud van wegen en paden in onze gemeente. We zien uiteraard de uitwerking met veel plezier tegemoet. Dank u wel.

De heer Meijer (VVD): De VVD kan zich grotendeels vinden in het IBOR, zoals ook aangegeven in de commissie. We hebben er uitgebreid over gediscussieerd. Het onderhoud en de staat van de wegen baren ons zorgen, zoals vaker benoemd.
Het staatje met cijfers lijkt prima in orde, maar het gevoel van de inwoners geeft iets anders aan. Daarom kunnen we ons ook wel grotendeels vinden in het amendement van de ChristenUnie en van andere partijen als dit leidt tot een constructieve vooruitgang van de kwaliteit van de wegen, autowegen en de fietspaden. Maar wat ons betreft mag dan de ambitie zelfs nog wel ietsje hoger. Eigenlijk ook wel naar 80 procent op B-niveau. Wellicht is het goed om het ook inzichtelijk te krijgen

over wat voor investeringsbedragen we dan precies praten en ook om hierin keuzes te maken qua prioritering.
Dus tot zover.

De heer Van Dijken (CDA): Het IBOR. Ja, voorzitter, het mooie van dit moment is dat we beleid vaststellen en verder geen bestaand beleid intrekken. Want we deden het tot op heden zonder, dus dat we het over het IBOR hebben, is al een plus.
Het stuk dat voorligt, geeft, zoals het zelf al aangeeft, kaders en richting voor het ontwerpen en beheren van de openbare ruimte. Met de richting zijn we het als CDA eens. Er staan goede dingen in, zoals het toepassen van verlichting waar dat sociaal gewenst is en het stimuleren van gezonde ommetjes door korte wandelroutes te creëren, daar waar het gebied dat toelaat. En de uitwerking per gebied laat zien waar dit goede kans van slagen heeft of niet. Het stuk geeft dus in onze ogen richting, met daarbij een voorspelling waar pijlers wel, gemiddeld of matig succes kunnen hebben.
De vraag blijft wel hoe we de richting – waar ik het net over had – kunnen controleren. Want wat betekent bijvoorbeeld 'beheer op orde' in de praktijk? Hiervoor is het stuk in onze ogen minder geschikt. De vraag blijft dus of het Beleidsplan ook daadwerkelijk kaders meegeeft waar je achteraf op kunt controleren en hoe wij dus als raad in onze rol komen. In de commissievergadering ontstond wat discussie over of deze kaders in dit Beleidsplan of wellicht elders staan. Wij denken dat er tussen dit Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte en de uitvoeringsplannen beleidsnota's moeten komen – en vaak zijn ze er al – om de richting van het IBOR met kaders aan te vullen. Een voorbeeld in dezen is straatverlichting, die zeker wordt benoemd in het IBOR, maar waarvoor ook een beleidsplan is vastgesteld in 2022. Dit heet 'Bewuster verlichten in de openbare ruimte'. Dit stelt kaders vast waarbinnen verlichtingsplannen worden ontworpen en waaraan kan worden getoetst. Dus in onze ogen geeft het IBOR de richting en een beleidsplan geeft kaders voor de uitvoeringsplannen.
Als CDA hebben we dit op één punt al wel aangezwengeld: onderhoud wegen. Want met een kader 'wij willen het onderhoud van wegen per wegtype voor 80 procent op C-niveau' hebben we een kader willen inbrengen waarmee je achteraf prima kunt controleren of we goed bezig zijn. Wij zijn dan ook gematigd positief over de toezegging van wethouder Jakobs om de kwaliteit van wegen op minimaal 80 procent C-niveau te brengen. Want onze insteek in de commissievergadering was 80 procent C-niveau per wegtype. Met het overzicht van het college zie je bijvoorbeeld dat erftoegangswegen voor 70 procent op C-niveau zijn en dat we dus daarbij aan de bak moeten.
Maar goed, resumé. Als CDA staan wij positief tegenover de richting die het IBOR aangeeft en wij kunnen daarom daarmee instemmen. Maar naast de toegezegde ondergrens van 80 procent op C-niveau willen we een aanvullende discussie over het kwaliteitsniveau per wegtype, met name dit samen met de ondergrens, in een beleidsnota kunnen vastleggen. Samen met de ChristenUnie en andere fracties hebben we dus een amendement gemaakt dat deze discussie losmaakt en dat uiteindelijk resulteert in een beleidsplan 'Onderhoud wegen en paden'. De ChristenUnie heeft hier een heel goede toelichting op gegeven. Tot zover.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Tijdens de commissievergadering is al veel gezegd over het voorliggende IBOR-plan. En terecht: het is een stevig stuk vol ambities waar je niet omheen kunt. Want wie wil er nou niet een veilig, schone en goed onderhouden openbare ruimte?
GroenLinks zal geen amendement indienen, maar we willen in deze raadsvergadering toch nog een belangrijk punt benadrukken. En dat is – u raadt het al – de waarde van het Hondsrugmeer. Wat ons betreft een plan dat een uitstekend voorbeeld is van hoe je met één investering op meerdere maatschappelijke doelen tegelijk inzet: een gezondere leefomgeving voor omwonenden, ruimte voor toeristisch-recreatieve ontwikkeling en een concrete bijdrage aan klimaatadaptatie en wateropvang. Dit moet niet onderschat worden. En we zijn in deze gemeente niet vreemd van grote investeringen. Dus wat dat betreft kun je ook daarin wel enig risico nemen, met daarbij wel de uitkomst dat het veel rendement oplevert.
Voorzitter, dan nog een ander stuk. Wij hebben het amendement gezien over de kwaliteit van de wegen en we zien dat die onder druk staat. Achterstallig onderhoud is niet alleen een bron van ergernis, er zijn ook onveilige situaties en in dat licht steunt GroenLinks het amendement dat is ingediend. Verder steunen we ook het IBOR en hopen we bij de uitwerking dat ook het Hondsrugmeer meer vorm zal krijgen.

Mevrouw Ester (SP): Na een goede commissievergadering, waar de wethouder een aantal vragen heeft beantwoord en met name ook verduidelijkt wat betreft het IBOR, mist ook de SP nog een aantal concrete kaders. Zij heeft het amendement aandachtig gelezen. De SP gaat meestemmen met het amendement. We kunnen ons verder goed vinden in het Beleidsplan.
Het gaat hier dan wel ook over het onderhoud van de wegen. Mag ik ook een verzoek indienen bij de wethouder? Een verzoek tot het behouden van vrije doorgang voor rechtsafslaand verkeer van de Hondsrugweg naar de Van Schaikweg. We merken dat dit een heel goede invloed heeft op de verkeersdoorstroming richting de Hondsrugtunnel en dat nu gewoon enorme verstoppingen verholpen zijn.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Voorzitter, 50PLUS kan zich in grote lijnen vinden in dit raadsvoorstel over het IBOR. Want goed beheer van onze buitenruimte is geen luxe, het is een basisvoorwaarde voor leefbaarheid, veiligheid en toegankelijkheid.
In de toezegging van de wethouder krijgen we straks een terugblik op wat er in het afgelopen jaar gebeurd is. Dat waarderen we, maar wij willen als 50PLUS graag een stap verdergaan. We zouden het zeer toejuichen als de jaarlijkse rapportage niet alleen achterom kijkt, maar ook een doorkijkje geeft welke grote werkzaamheden in het komende jaar gepland staan. Dat is belangrijk voor ons als raad om onze controlerende taak goed te doen, maar vooral voor de inwoners zelf die tijdig duidelijkheid verdienen over wat er in hun straat of wijk gaat gebeuren.'
Voorzitter, ik wil hier graag een concreet voorbeeld noemen: trottoirs. Voor ouderen en mindervaliden kunnen scheve tegels en opstaande randen levensgevaarlijke struikelblokken zijn. En daarnaast missen we in het centrum van Emmen nog altijd blindengeleidelijnen. Voor mensen met een visuele beperking betekent dit dat zij letterlijk buitengesloten worden. Zo, dat stokpaardje hebben we weer gehad!
Daarom pleiten wij voor een jaarlijkse rapportage die niet alleen terugblikt, maar ook vooruitkijkt en toegankelijkheid voor ouderen en mindervaliden expliciet wordt meegenomen. Want, voorzitter, een gemeente die ouderenvriendelijk wil zijn, moet dat juist laten zien in de stenen voor de trottoirs en straten.

De heer H.A. Bos (Wakker Emmen): Ja, ik wou een papier meenemen, maar op de zijkant stond niets meer, want alles is al verteld. Dus vandaar de iPad. Nee, ik bleek de verkeerde versie van mijn bijdrage meegenomen te hebben.
Voorzitter, in de commissie is er over dit Beleidsplan uitgebreid gesproken. Wakker Emmen is verheugd dat meerdere fracties zich achter bet speerpunt van onze partij hebben opgesteld: onderhoud openbaar gebied op orde. Het moet er goed en netjes bij liggen. Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het openbaar gebied. We noemen de diverse centra van dorpen die opgeknapt zijn, maar bij de investeringen in onderhoud wegen zijn we ook blij dat de percentages omhoog gaan bij niveau C van 73 naar 77 procent. Maar we zijn er dus nog lang niet.
Gelet op de discussie in de commissie en de raadsbrief van gisteren heeft Wakker Emmen wel de vraag voor het college waar we nu van uit moeten gaan: minimaal 80 procent op onderhoudsniveau C of 100 procent op onderhoud C en hoger? Dus geen D meer.
Voorzitter, in het IBOR worden geen cijfers vermeld, alleen maar tekstuele zaken. Maar waar moet de gemeenteraad dan haar controlerende taak op uitvoeren? Wat voor het college 'mooi, schoon en ruim' is, hoeft dat absoluut niet te gelden voor onze inwoners. Er is dan ook veel meer nodig en wel cijfers, zodat we keuzes kunnen maken, financiën kunnen inplannen et cetera, et cetera. Het IBOR is een start, maar daarna begint het werk pas écht. We konden dat ook bij andere fracties horen en we hebben elkaar ook gevonden in het amendement dat de ChristenUnie heeft ingediend.
Voorzitter, een IBOR is goed, maar wij hebben knoppen nodig waar we als raad aan kunnen draaien. Dat is absoluut nodig, plus keuzes die wij kunnen maken.

Mevrouw Kilinçci (PvdA): Het meeste is eigenlijk al gezegd. Tijdens de commissie hebben wij onze kijk op het Beleidsplan voor onze openbare ruimte ook toegelicht. Het is een goed fundament met duidelijke ambities. De Partij van de Arbeid leest en ziet het als een visiestuk, een stuk dat ons handen en voeten moet geven om toekomstige plannen uit te voeren.

Ook het belang van participatie willen wij nogmaals even benadrukken, want echte betrokkenheid loopt van start tot uitvoering. Dank u wel.

Reactie college
De heer J. Bos (wethouder): Het IBOR is een integrale beleidsvisie – ik denk dat dat het goede woord is. En ik begrijp uit de discussie en de punten die vanavond naar voren worden gebracht, dat dat punt al voorbij is. Dat we nu al heel erg sterk bezig is met de invulling daarvan. Ik denk dat wat dat betreft u als raad op het goede spoor zit.
Er wordt namelijk veel aandacht gegeven aan de wegen, hoe die verder uitgewerkt worden. Nou, dat is ook helemaal in lijn met de eerdere discussies in de raad. Ik zou alleen nog mee willen geven vanuit de IBOR-gedachte dat het integraal is, een integraal gebiedsgerichte uitwerking. Dus een wegenplan: prima – of 'wegenbeleid' of wat voor naam u er ook aan geeft. Zo zijn er nog meerdere zaken die nog verder uitgewerkt moeten worden. Maar ik wil nog even benadrukken – en ik ga ervan uit dat u dat ook terug gaat zien in onze ontwerpen, onze aanbestedingen et cetera, et cetera – dat we de integraliteit goed willen aanhaken, want dat is belangrijk in de uitvoering. En als het om wegen gaat, voorzitter, geef ik graag het woord aan mij collega, de heer Jakobs.

De voorzitter: Dat doet de voorzitter sinds kort. Meneer Jakobs, aan u het woord.

De heer Jakobs (wethouder): Dan wil ik als eerst ook ingaan op het amendement. Want dat gaat over onze wegen en onze paden. Met het amendement zoals het er nu ligt, kunnen we uit de voeten. We merken dat er veel aandacht is voor wegen en fijn ook dat de ChristenUnie, Wakker Emmen, Partij van de Arbeid, D66 en al in eerder stadium het CDA aandacht hieraan schenken.
Het IBOR is een blauwdruk en een proces dat we de komende jaren met elkaar gaan doen. Verschillende thema's en keuzes worden aan u voorgelegd ter besluitvorming met bijbehorende financiële consequenties. We zijn bereid te luisteren naar uw wensen om te differentiëren en feeling te krijgen met het proces. U kunt hierbij denken aan een thema-avond of een C-discussie, waarbij de raad op IBOR-thema's, zoals bijvoorbeeld veiligheid en aantrekkelijkheid, wordt meegenomen in de verschillende scenario's.
Voorts wordt u geïnformeerd over de voortgang van het Projectuitvoeringsplan Wegen, ook bekend onder naam 'Onderhanden werk'. We brengen u op de hoogte van wat we hebben gedaan en nog gaan doen. We kunnen u hierover op de hoogte brengen in het eerste kwartaal van 2026.
De veldinventarisaties van al onze IBOR-thema's en gebiedstypen en eisen zijn nog niet in beeld. We kunnen daarom de financiële consequenties nog niet begroten. Waar de inventarisatie nog niet voldoet aan de eisen, moet nog een maatregel worden geformuleerd. Deze resultaten worden met u als raad besproken wanneer deze allemaal bekend zijn. Op basis hiervan kunt u als raad keuzes maken.
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter; Dank u wel. Dat was de beantwoording in eerste termijn door het college. Ik kijk even rond. Wie wil in tweede termijn nog het woord voeren? Dat is niet het geval.

Besluitvorming
De voorzitter: Dan kunnen we overgaan tot de besluitvorming. Ik zal u zometeen eerst vragen om een stemverklaring, dan brengen we het amendement in stemming en dan het gehele besluit. Ik kijk even rond. Wie heeft er behoefte aan een stemverklaring? Dat is in ieder geval de heer Meijer. Meneer Meijer.

De heer Meijer (VVD): Ja, zoals gemeld hebben wij inderdaad ook wel behoefte aan een hogere ambitie. Dus wij stemmen nu wel mee met het amendement. Alleen, eigenlijk lag onze ambitie nog een stapje hoger.

De voorzitter: Dank u wel. Dan brengen we eerst het amendement in stemming. De stemming is geopend ten aanzien van het amendement 'Beleidsnota onderhoud wegen en paden', ingediend door de ChristenUnie en nog een aantal partijen. (…) De stemming is gesloten. Het amendement is unaniem aangenomen met 34 stemmen voor en nul stemmen tegen.

Dan komen we bij het gehele geamendeerde besluit. De stemming is geopend. (…). De stemming is gesloten. Voor hebben gestemd de fracties van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid, het CDA, de VVD, de SP, de ChristenUnie, D66, GroenLinks en 50PLUS. Tegen heeft gestemd de fractie van Hart voor Emmen. Daarmee is het geamendeerde besluit aangenomen met 33 stemmen voor en 1 stem tegen.

B4. RKE-rapport DoeMee-onderzoek Energiebesparingsplicht 'Weinig (toe)zicht op energiebesparing'

Eerste termijn

De heer A. de Vries (PvdA): Voorzitter, allereerst onze dank aan de Rekenkamer Emmen voor het lijvige rapport dat nu voor ons ligt. Een rapport dat ons meegeeft dat er nog veel werk is te verzetten. Onze Rekenkamer onderzocht, als onderdeel van een groter onderzoek, DoeMee 2024 – hoe we het in Emmen geregeld hebben. En daaruit blijkt dat we in Emmen niet zo afwijken van de rest. In het algemeen genomen scoren alle onderzochte gemeenten nogal matig. In 23 bevindingen, twaalf conclusies en drie aanbevelingen wordt toch wel duidelijk dat er nog een hele wereld te winnen is.
Het is van belang dat wij als raad meer duidelijkheid krijgen over de wijze waarop de doelstellingen rondom energiebesparing bij bedrijven en instellingen in Emmen worden gerealiseerd. En daarbij komt dat het college van B&W tijdens de behandeling in de commissie heeft aangegeven, de aanbevelingen in de huidige vorm niet te kunnen uitvoeren. Dat vraagt om een concretere uitwerking, voorzitter. Hierbij willen wij graag inzicht in meetbare doelstellingen, personeelsinzet en financiën inzake het energietoezicht en de besparingen bij bedrijven en instellingen in Emmen.
De Partij van de Arbeid wil nadrukkelijk de voortgang en resultaten van de inzet van de Omgevingsdienst Drenthe, de ODD, op het gebied van energiebesparing bij de bedrijven en instellingen kunnen volgen. Het is daarom van belang dat een plan van aanpak wordt opgesteld en dat duidelijkheid verschaft wordt over de uitvoering en controle, met name bij de categorieën bedrijven die in de uitvoering in de Handhavingsstrategie zijn opgenomen. En daarmee krijgen ook wij als raad de mogelijkheid om op structurele wijze de vinger aan de pols te houden en de resultaten te toetsen.
Voorzitter, u refereerde al even aan de discussie in de commissie en wij hebben besloten daartoe een amendement in te dienen. In het amendement stellen wij het volgende voor:

Amendement: 'Versterking raadstoezicht op energiebesparing'
(ingediend door de fracties van de Partij van de Arbeid en Wakker Emmen)
'De gemeenteraad van de gemeente Emmen in vergadering bijeen op 25 september 2025, bij de behandeling van agendapunt B4 'RKE-rapport DoeMee-onderzoek Energiebesparingsplicht 'Weinig (toe)zicht op energiebesparing'

Wij stellen voor om het voorgestelde besluit aan te passen:

Besluit:

Het voorgestelde raadsbesluit te vervangen door:

De navolgende aanbevelingen vast te stellen:

1. ***Het college van burgemeester en wethouders te verzoeken om de Omgevingsdienst Drenthe (ODD) de opdracht te geven, een plan van aanpak (PvA) op te stellen inzake de vastgestelde doelstellingen inzake energiebesparingen.***
2. ***Het Plan van Aanpak inzicht te laten geven op de controle van de, in de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie opgenomen categorieën van bedrijven Groot (G) en Zeer Groot (Z).***
3. ***Het college van burgemeester en wethouders te verzoeken om het Plan van Aanpak uiterlijk 1 september 2026 aan de raad aan te bieden.***
4. ***De Rekenkamer Emmen te verzoeken om uiterlijk in september 2028 de uitvoering en resultaten van het Plan van Aanpak te toetsen op meetbare resultaten en de rapportage aan te bieden aan de gemeenteraad.***

Toelichting
De indiener(s) constateert/constateren, mede op basis van de commissiebehandeling op 11 september 2025, dat de verzoeken in het oorspronkelijke raadsvoorstel van Rekenkamer onvoldoende houvast bieden om het raadstoezicht op energiebesparing bij bedrijven en instellingen in de gemeente op een goede manier te kunnen uitvoeren.

Het is van belang dat de raad meer duidelijkheid krijgt over de wijze waarop de doelstellingen rondom energiebesparing bij bedrijven en instellingen in Emmen worden gerealiseerd. Daarbij komt dat het college van burgemeester en wethouders heeft aangegeven, de aanbevelingen in de huidige vorm niet te kunnen uitvoeren. Dit vraagt om een concretere uitwerking, waarbij inzicht wordt geboden in meetbare doelstellingen, de inzat van personeel en de financiën inzake het energietoezicht en energiebesparingen bij bedrijven en instellingen in Emmen.

De gemeenteraad wil nadrukkelijk de voortgang en resultaten van de inzet van de Omgevingsdienst Drenthe (ODD) op het gebied van energiebesparing bij bedrijven en instellingen in Emmen kunnen volgen. Het is daarom van belang dat er een Plan van Aanpak wordt opgesteld dat duidelijkheid verschaft over de uitvoering en controle, met name bij de categorieën bedrijven die in de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie zijn opgenomen. Daarmee krijgt de raad de mogelijkheid om op structurele wijze de vinger aan de pols te houden en de resultaten te toetsen.

De heer Koops (D66): Ja, nog voor de volledigheid, want ik herken in uw amendement de discussie die wij in de commissie hebben gehad. En ik vind het ook fijn dat de Partij van de Arbeid die handschoen ook heeft opgepakt. Toch even de check. Hebt u hierover ook contact gezocht met de Rekenkamer zelf?

De heer A. de Vries (PvdA): Laat ik het zo zeggen: de inhoud van ons amendement is bekend bij de Rekenkamer. En zij hebben me niet boos opgebeld.

De voorzitter: Mooi geformuleerd. Ja. Zo formuleer ik het thuis ook weleens.
Anderen nog? Niet? Dank u wel. Dan gaan naar de fractie van Wakker. Ik dacht dat de heer Bos de woordvoerder was.

De heer H.A. Bos (Wakker Emmen): De rapportage van de Rekenkamercommissie Emmen. De commissievergadering Bestuur, Middelen & Economie heeft de conclusie gegeven dat het college geen uitvoering kan geven op de aanbevelingen van de Rekenkamer. Begrijpelijk, gelet op de beantwoording van de wethouder. Maar Wakker Emmen wil wel verder met de aanbevelingen. Er moet meer duidelijkheid komen voor de gemeenteraad met betrekking tot inzet en resultaten van de ODD op dit specifieke onderwerp. Want we moeten meer structureel toezicht kunnen uitvoeren.
De wethouder heeft het laatste ook toegegeven. Zijn woorden waren: “Het moet beter. We lopen in het midden van de landelijke resultaten, maar het moet beter.” En het is precies het laatste wat Wakker Emmen wil: het moet beter. Daarom blijft Wakker Emmen dan ook in de lijn van de aanbevelingen, maar tekstueel moeten deze worden aangepast. Daarmee waren we mede-indiener van het amendement van de Partij van de Arbeid.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Het rapport van de Rekenkamer over de energiebesparingsplicht van 2020 laat een zorgelijk beeld zien. Al jaren geldt in Nederland de regel dat bedrijven die meer dan 50.000 kilowattuur stroom of 25.000 kubieke meter gas verbruiken, verplicht zijn om energiebesparende maatregelen te nemen, die ze binnen vijf jaar terugverdienen. In theorie klinkt dat eenvoudig en effectief. In de praktijk blijkt er echter weinig zicht en toezicht te zijn. Landelijk gaat het om ongeveer 90.000 bedrijven. Om elk bedrijf eens in de vier jaar te controleren, zouden jaarlijks meer dan 22.000 controles nodig zijn. In 2023 waren het er nét iets meer dan 9.000. Dat betekent dat de meerderheid van de bedrijven niet of nauwelijks in beeld is en slechts een klein deel de regels volledig naleeft.

Daarmee gaat veel kostbare energie, en ook geld, verloren. Ook op lokaal niveau, zoals hier in Emmen, zien we dezelfde problemen terug. De gemeente geeft de regionale uitvoeringsdienst wel de opdracht om toezicht te houden, maar die opdracht is niet concreet. Er wordt geen duidelijk budget gereserveerd, er worden geen meetbare doelen vastgesteld en de gemeenteraad krijgt nauwelijks terugkoppeling over wat er bereikt wordt. Daardoor ontbreekt het overzicht en kan de raad ook niet goed sturen.
Wat moet er veranderen? Allereerst dat de opdracht aan de uitvoerende dienst helder wordt gemaakt en dat is wat ons betreft ook in dit amendement van de PvdA zeer goed verwoord. Met concrete aantallen controles en duidelijke afspraken over welke bedrijven voorrang krijgen. Bedrijven met het grootste energieverbruik horen als eerste gecontroleerd te worden. Want daar valt de meeste winst te halen. Ten tweede moet de raad jaarlijks inzicht krijgen in de resultaten, zodat we kunnen zien hoeveel energie werkelijk is bespaard. En ten derde moet er een balans komen tussen ondersteuning en handhaving. De ondernemers die willen investeren, verdienen begeleiding. Maar wie stelstelmatig weigert, moet ook aangesproken kunnen worden.
Voorzitter, energiebesparing is de goedkoopste en snelste manier om onze klimaatdoelen dichterbij te brengen. Het zou zonde zijn als we dat laten liggen, omdat we geen goed inzicht hebben en houden op de uitvoering van onze eigen regels. Wij zijn dus voor dit amendement.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Dit rapport laat pijnlijk duidelijk zien dat de gemeente geen grip heeft op de uitvoering en de resultaten van de energiebesparingsplicht. We weten niet wat er gebeurt en we weten niet wat het oplevert en we kunnen er ook niet op sturen.
Ondertussen schuiven we de verplichtingen door naar onze ondernemers. Ondernemers die nu al het gevoel hebben, te verdrinken in regels en verplichtingen. En dan de vraag: wat gebeurt er als een ondernemer simpelweg geen geld heeft om te investeren? Krijgt hij dan een boete? Dat kan volgens ons niet de bedoeling zijn.
Voorzitter, een ondernemer die ziet dat hij kan besparen, zal dat doen. Daar is geen overheidsbemoeienis voor nodig en daarom zullen wij tegen dit voorstel stemmen. Tot zover.

De heer A. de Vries (PvdA): Ja, voorzitter, ik moet een kleine omissie rechtzetten – of wel een grote eigenlijk. Maar het amendement dienen wij uiteraard samen met de fractie van Wakker Emmen in. Dus ik hoop dat dit hiermee weer is rechtgezet.

De voorzitter: Ja, dat overtuigt de heer De Jong nog niet, begrijp ik. Nee, ik dacht even een doorslaggevend argument te hebben gegeven. Goed geprobeerd. Maar de naam Wakker Emmen staat er keurig bij.
De VVD, ten slotte. Aan u het woord, meneer De Jonge.

De heer De Jonge (VVD): De VVD-fractie in Emmen is van mening dat de landelijke regelgeving inzake de energiebesparingsplicht in deze toch al lastige tijd voor bedrijven een extra regeldruk voor bedrijven geeft die waarschijnlijk heel weinig oplevert. Als een bedrijf voordeel ziet in een energiebesparende investering, zal het deze ook doen zonder een dergelijke plicht.
De VVD-fractie pleit er derhalve voor om geen aanvullende handhavingsinspanning – lees: inzet van middelen door de gemeente – op dit punt te doen boven hetgeen door het Rijk reeds is gesubsidieerd aan de Omgevingsdienst Drenthe. Wat de VVD betreft hoeft het college de aanbevelingen van onze Rekenkamer in dezen dan ook niet op te volgen.
Dan als laatste over het amendement: daar heb ik toch nog een opmerking over – alhoewel u weet dat ik het waarschijnlijk niet zal steunen. Puntje 4 gaat over de Rekenkamer. En daarin wordt eigenlijk ertoe opgedragen dat de Rekenkamer wederom een onderzoek hiernaar gaat doen. Maar goed. als we kijken naar alle onderwerpen die de Rekenkamer al heeft – de Rekenkamer is niet zo groot, het is eigenlijk een schaars middel – vind ik het toch wel jammer als we deze capaciteit, die we al bijna niet meer beschikbaar hebben, wederom voor dit onderwerp gaan inzetten, terwijl wij heel veel onderwerpen hebben liggen bij de Rekenkamer. Dus dat zou ik de andere fracties nog in overweging willen geven om dat uit dit amendement te schrappen. Tot zover.

De heer A. de Vries (PvdA): In de originele aanbevelingen van de Rekenkamer zelf stond dit ook, dat er een nieuw onderzoek plaats zou vinden. Ze hebben het zelf ook aangedragen.

De heer De Jonge (VVD): Dat mogen ze zelf inderdaad aandragen, maar wij kunnen ook iets anders vinden.

Reactie college
De heer J. Bos (wethouder): Ik denk dat ik in mijn beantwoording vrij kort kan zijn. Wij hebben in de commissie hier uitgebreid over gesproken. Toen heb ik ook al aangegeven dat we de conclusies van de Rekenkamer onderschrijven. De aanbevelingen zullen iets anders – behoorlijk anders - opgeschreven moeten worden om daar een goede invulling aan te geven. Het amendement biedt daar een goede voorzet voor. Dus vanuit het college kunnen we zeggen: als u dit amendement met elkaar aanneemt, dan kunnen wij daar goed mee uit de voeten. Het is voor ons concreet wat we moeten doen. Het is helder en het is ook werkbaar – ook dat is een belangrijk punt.
En even als reactie op wat de VVD inbracht: er gaat geen extra geld in. Het gaat om de huidige inzet en hoe we die goed kunnen monitoren en die gericht in kunnen zetten op datgene wat nodig is.
Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval.

Besluitvorming
De voorzitter: Dan gaan we het weer als volgt doen. We gaan vragen of er een stemverklaring nodig is, dan het amendement en dan voor de volledigheid ook nog even het hele raadsbesluit. Akkoord?
Wie heeft behoefte aan een stemverklaring op dit punt? Niemand.
Dan brengen we het amendement in stemming, ‘Versterking raadstoezicht op energiebesparing’. Het amendement staat op het scherm geprojecteerd. De stemming is geopend. (…) De stemming is gesloten. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid, het CDA, de SP, de PVV, de ChristenUnie, D66, GroenLinks en 50PLUS. Tegen hebben gestemd de fracties van Hart voor Emmen en 50PLUS. Dan is het amendement aangenomen met 30 stemmen voor en 4 stemmen tegen.
En dan brengen we voor de volledigheid nog even het hele besluit in stemming. Het geamendeerde besluit zelfs, ja. Correct. De stemming is geopend. (…) De stemming is gesloten. Voor het geamendeerde besluit hebben gestemd de fracties van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid, het CDA, de SP, de PVV, de ChristenUnie, D66, GroenLinks en 50PLUS. Tegen hebben gestemd de fracties van Hart voor Emmen en 50PLUS. Dan is het geamendeerde besluit aangenomen met 30 stemmen voor en 4 stemmen tegen. Daarmee hebben we dit agendapunt afgerond.
Dan even voor het vervolg van de vergadering: dat zal onder leiding gaan, in ieder geval voor de behandeling van de drie moties van vicevoorzitter de heer Bos. En ik schors de vergadering even voor vijf minuten. Dan kan er even een changement plaatsvinden. De vergadering is geschorst.

[Schorsing]

De wnd. voorzitter: Ik heropen de raadsvergadering.

B4a. Motie vreemd aan de orde van de dag ‘Cameratoezicht in Angelslo, Emmerhout en het centrum van Emmen’ *(Hart voor Emmen)*

De wnd. voorzitter: We zijn gekomen bij agendapunt B4.a., ‘Motie vreemd ‘Cameratoezicht in Angelslo, Emmerhout en het centrum van Emmen’. Ik wil Hart voor Emmen, de heer De Jong, verzoeken om naar voren te komen om de eerste termijn te beginnen en voor de indiening van de motie.

Eerste termijn

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Bijna iedereen heeft de beelden inmiddels gezien van de mishandeling anderhalve week geleden in het centrum van Emmen. Het heeft veel inwoners geschokt en opnieuw duidelijk gemaakt dat incidenten als deze leiden tot een groeiend gevoel van onveiligheid. Steeds meer inwoners blijven 's avonds thuis, omdat zij zich niet veilig voelen in hun eigen wijk of centrum. En voorzitter, in Angelslo, Emmerhout en het centrum ervaren bewoners en ondernemers al langere tijd een groot gevoel van onveiligheid. Mishandelingen, een schietpartij en andere incidenten zorgen ervoor dat voor velen de maat nu echt vol is.
Daarom pleiten wij voor extra cameratoezicht, voorzitter. Cameratoezicht is geen wondermiddel, maar kan wel degelijk verschil maken. Het vergroot het veiligheidsgevoel bij bewoners en bezoekers, het ondersteunt de opsporing en bewijsvoering bij strafbare feiten en het werkt preventief omdat potentiële daders weten dat ze vastgelegd worden. Juist op plekken waar problemen het grootst zijn, de zogenaamde 'hotspots', kan cameratoezicht een waardevolle aanvulling zijn op politie en handhaving.
En voorzitter, leggen wij de volgende motie voor, 'Cameratoezicht in Angelslo, Emmerhout en het centrum van Emmen', mede ingediend door de VVD, met daarin de volgende opdracht aan het college:

Motie vreemd aan de orde van de dag 'Cameratoezicht in Angelslo, Emmerhout en het centrum van Emmen' (ingediend door de fracties van Hart voor Emmen en de VVD)
'De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 25 september 2025,
Bij de behandeling van agendapunt B4a,
Constaterende dat

- ***in de wijken Angelslo en Emmerhout de afgelopen periode meerdere ernstige incidenten, waaronder mishandelingen en een schietpartij, hebben plaatsgevonden;***
- ***ook in het centrum van Emmen regelmatig sprake is van incidenten en overlast die bijdragen aan een gevoel van onveiligheid;***
- ***uit reacties van bewoners en berichten op social media blijkt dat er een groot gevoel van onveiligheid leeft in deze gebieden;***
- ***de burgemeester en het college reeds hebben aangegeven dat politie en handhaving tijdelijk zichtbaarder aanwezig zullen zijn, maar dat dit vooralsnog slechts een tijdelijke maatregel betreft;***

Overwegende dat

- ***een zichtbaar gevoel van onveiligheid vraagt om zichtbare en effectieve maatregelen;***
- ***cameratoezicht in andere gemeenten heeft bijgedragen aan zowel de objectieve veiligheid (opsporing en bewijsvoering) als de subjectieve veiligheid (het veiligheidsgevoel van bewoners en bezoekers);***
- ***het van belang is, toezichtmiddelen te concentreren op zogeheten hotspots, locaties waar overlast en incidenten zich daadwerkelijk voordoen;***

Draagt het college van burgemeester en wethouders op om

- ***te onderzoeken op welke nader te bepalen hotspots in de wijken Angelslo, Emmerhout én het centrum van Emmen cameratoezicht kan worden ingezet;***
- ***dit onderzoek in overleg met politie, handhaving, wijk- en centrumorganisaties en ondernemers uit te voeren, zodat draagvlak en effectiviteit worden geborgd;***
- ***daarbij een plan van aanpak met kostenraming en tijdspad te betrekken;***
- ***de raad hierover uiterlijk eind 2025 te informeren;***

En gaat over tot de orde van de dag.'

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Voorzitter, met deze motie willen wij samen een duidelijke stap zetten en laten zien dat onveilig gedrag niet wordt getolereerd en dat inwoners zich weer veilig moeten voelen in hun eigen woonomgeving. Tot zover.

De heer A. de Vries (PvdA): U noemt specifiek hotspots op bepaalde plekken en wijken. We zijn wel benieuwd of u als fractie van Hart voor Emmen ook bereid bent om te kijken naar andere plekken en dan puur op basis van de statistiek. Waar dit middel nu hoofdzakelijk om in te zetten? Want dat kan

ook op andere plekken zijn dan de wijken en plekken die u noemt. Misschien zelfs in de dorpen of wat dan ook. Dus daar waren we wel benieuwd naar.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Nou, allereerst dank u wel, meneer De Vries, voor deze verduidelijkende vraag.
Natuurlijk zijn wij bereid om die hotspots uit te breiden. Mocht op basis van de statistiek het zo zijn dat er op andere locaties ook noodzaak is voor extra cameratoezicht, dan zullen wij daar ook voor zijn. Dus: ja.

De heer Wittendorp (CDA): Ja, voorzitter, vorige week hebben wij een raadsinformatiebijeenkomst gehad over het Veiligheidsplan. En toen hebben wij het ook over camera's gehad. Na afloop van de Uitmarkt was er een incident en toen is aangegeven door het college dat daar ook extra camera's worden geplaatst. Is daarmee uw motie ook overbodig?

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Ook dank u wel voor deze vraag.
Of de motie overbodig is? Nee, dat zou ik op die manier niet stellen. Er is inderdaad tijdens die informatieavond aangegeven dat er een mogelijkheid bestaat tot het uitbreiden met extra camera's. Dat is natuurlijk vanuit de bestuurlijke lijn. De motie die wij hier nu indienen, geeft daarmee extra politieke opdruk, dat wij als politiek aangeven: best college, zet daar nu op in. Dus: nee.

De wnd. voorzitter: Dan de heer Koops, D66. Nee? Prima.
Dan wil ik even in afwijking toch de burgemeester even heel kort uitleg vragen over die informatieavond die er is geweest. Want niet iedereen is daarbij geweest en daarna wou ik verder met de eerste termijn. Dus burgemeester, even heel kort.

Toelichting college
De heer Van Oosterhout (burgemeester): Procedureel sluit ik me inderdaad even aan bij de vraag van de heer Wittendorp. Kijk, of de motie overbodig is, daar ga ik niet over. Maar hij is hoogstens wat dubbelop. Want ik heb inderdaad aangegeven bij die informatieavond over het Veiligheidsplan dat wij bezig zijn met dit verhaal over nog wel een aantal aanvullende maatregelen. In die zin gaat de burgemeester respectievelijk het college volledig mee met de strekking van deze motie.

Eerste termijn (vervolg)
De heer De Jonge (VVD): Ik verbaas me er toch een beetje over dat er net toch wat door de burgemeester wordt gezegd, terwijl we daar volgens mij procedureel wat anders daarmee omgaan. Maar goed, dat terzijde.
Hart voor Emmen heeft het op zich al keurig verwoord. Wij maken ons al enige tijd ernstige zorgen. Ik heb twee weken geleden ook al bij de commissie BM&E reeds vragen gesteld naar aanleiding van de gebeurtenissen die er toen waren geweest. En helaas, het weekend erna kwam de grote vechtpartij die eigenlijk door heel Nederland is gezien via de filmpjes. Maar wat schetst mijn verbazing? Wat ik heb gehoord van bronnen, is dat er die avond minstens twaalf vechtpartijen waren. En dan kunnen we er wel eentje uitlichten, maar dit is eigenlijk geen incident meer, dit lijkt wel structureel.
Vandaar ook dat wij eigenlijk deze motie zien als een oproep dat er iets moet gebeuren. De burgemeester heeft inderdaad bij de informatieavond iets gezegd, maar dat was na alle gebeurtenissen. De motie was klaargemaakt, was al verstuurd. Dus ja, vandaar ook dat we hem wel gewoon op deze manier indienen en dat we dit ook als het ware als signaal willen afgeven. Want wat ik al zei: de maat is eigenlijk wel vol.
Ik was niet bij die avond aanwezig, maar ik weet wel dat de heer Dekker iets heeft geroepen over slimme camera's. We hebben dat niet in de motie staan, maar ik denk dat dat wel een heel goede aanvulling is. Want de slimme camera's gaan mensen al volgen en daarmee voorkom je natuurlijk al dat er mogelijk incidenten gaan gebeuren. Nou, als we daar dan een stapje op verdergaan: als we dat dan gaan inrichten, dan hebben we daar een mooie locatie voor, namelijk het stationsgebied. Dan hebben we daar ook direct een 24-uurspost.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Afgelopen zomer is onze gemeente helaas opgeschrikt door meerdere ernstige geweldsincidenten. Zo vond er mishandeling plaats in Angelslo en was er sprake van een groepsmishandeling in het centrum van Emmen. Voorzitter, dit zijn gebeurtenissen die wij bij Wakker Emmen zouden willen omschrijven als on-Emmense toestanden. Situaties die niet passen bij het karakter van onze gemeente en waar wij als samenleving geen genoegen mee kunnen nemen.
De fractie van Wakker Emmen dient naar aanleiding hiervan een motie in, waarin het college wordt verzocht te onderzoeken op welke nader te bepalen hotspots in Angelslo, Emmerhout en het centrum cameratoezicht kan worden ingezet. Wakker Emmen kan zich goed vinden in deze motie: wij herkennen de signalen van inwoners die een groeiend gevoel van onveiligheid ervaren.
En laat ik daar duidelijk over zijn: het gaat niet alleen om een subjectief gevoel, de ernst van deze incidenten zijn van een niveau dat wij hier in Emmen niet eerder hebben gezien – ik in ieder geval niet. Dat maakt het des te urgenter om hier als gemeentebestuur verantwoordelijkheid in te nemen. Het inzetten van camera's op strategische hotspots kan volgens ons bijdragen aan het vergroten van de veiligheid en het veiligheidsgevoel. Bij grotere incidenten kunnen camera's helpen om sneller op te treden en daarnaast helpen ze bij het opsporen van verdachten, zoals ook al is aangegeven. Tot slot kunnen camera's ook inderdaad een preventieve werking hebben.
Tegelijkertijd vinden wij het verstandig dat in de motie nadrukkelijk gevraagd wordt om zorgvuldig onderzoek te doen voor het creëren van draagvlak bij inwoners en ondernemers. Camera's zijn natuurlijk geen doel op zich, maar ze kunnen wel een belangrijk middel zijn in een bredere aanpak.
Voorzitter, wie namelijk een veilige samenleving wil behouden, moet bereid zijn om de nodige stappen te zetten. Cameratoezicht alleen zal het probleem inderdaad niet oplossen, maar kan wel onderdeel zijn van een pakket aan maatregelen. Daarom zullen wij als Wakker Emmen straks ook nog met een aanvullende motie komen om nog een stap verder te gaan.
Ja, voorzitter, ik had hier onderaan op mijn spreektekst een deel rood gemaakt, afhankelijk van de reacties en dat gaat even over de opmerkingen die de burgemeester net gemaakt heeft. Want in de informatiebijeenkomst werd aangegeven dat het uitbreiden van camera's wel kon. Maar de motie was toen al bekend. En ja, ik vind als het gaat om waar nou precies de verantwoording ligt en als een politieke partij een motie indient, het dan wel past om eerst de raadsdiscussie daarover af te wachten en niet dan al gelijk allerlei dingen te zeggen voordat die politieke discussie in de raad heeft plaatsgevonden. Dus dan wou ik dan toch nog even opmerken. Tot zover.

De heer A. de Vries (PvdA): Veiligheid: een belangrijk thema en heel actueel ook – misschien helaas zelfs wel. Onlangs stelden wij, net zoals de VVD, ook vragen over een aantal incidenten dat plaatsgevonden had. En het weekend daarop, nadat wij de vragen hadden gesteld, vond er inderdaad opnieuw een ernstig incident plaats en die, zoals de heer De Jonge zei, misschien zelfs wel meer schokkende beelden opleverden, die we allemaal hebben gezien. En daar word je gewoon misselijk van.
De burgemeester heeft naar aanleiding daarvan ook tijdens die informatiebijeenkomst die al gepland stond– het kwam al even een paar keer aan de orde – al een aantal dingen aangegeven over het cameratoezicht en zijn gedachten daarover gedeeld. Wat ons betreft, voorzitter, kan cameratoezicht zeker een positieve bijdrage leveren aan het veiligheidsgevoel van onze inwoners. In de preventie en opsporing van strafbare feiten kan het een behulpzaam middel zijn.
De Partij van de Arbeid wil wel aandacht vragen voor de bescherming van onze privacy: die moet te allen tijde gewaarborgd zijn en ook via de daarvoor geldende regels en bepalingen gewaarborgd zijn. Ik hoorde net al iets voorbijkomen: slimme camera's, misschien wel AI, gezichtsherkenning – nou, noem het allemaal maar op. Laten we ook vooral voorzichtig en de privacy waarborgen van onze burgers.
We zijn trouwens ook wel benieuwd, voorzitter. Volgens had de burgemeester ook nog iets gezegd over live toezicht, zodat je ook meteen kunt ingrijpen in plaats van achteraf of in de opsporing. Dus misschien kan de burgemeester daar straks ook nog iets over zeggen.
Ja, dan had ik nog wel wat vragen aan Hart voor Emmen, maar die zijn allemaal al gesteld. Dus bij dezen.

De heer Wittendorp (CDA): Wij hebben vandaag drie moties vreemd aan de orde en die hebben eigenlijk één onderliggend thema. En dat onderliggende thema is veiligheid. Maar die moties hebben

volgens ons nog iets anders gemeenschappelijk en dat is dat zij eigenlijk alle drie doen aan symptoombestrijding. En symptoombestrijding – ik heb het even opgezocht – is: *'behandeling van klachten zonder de onderliggende oorzaak van de klachten weg te nemen'*. Ja, dat vinden wij toch eigenlijk wel heel belangrijk, dat je daar ook eerst wat aan gaat doen.
Hoewel het CBS aangeeft dat de geweldscriminaliteit al jaren daalt, wil ik het toch wel hebben over de verhuftering en verharding van de samenleving. Oftewel het toenemen van ongepolijst gedrag, zoals schelden, beledigen en kwetsen. We zien gewoon meer agressie, meer rotzooi en misschien ook wel minder omgangsvormen. En het is ook meer individualisme en meer 'ieder voor zich'. Want dat is volgens het CDA het onderliggende probleem. Dat is niet wat het CDA vindt waar we naartoe zouden moeten. Het CDA kiest voor de samenleving, want wij zeggen altijd: zonder het 'wij' van de samenleving kan de 'ik' niet bestaan. Wij kiezen voor verbinding, want we moeten werken aan een fatsoenlijke samenleving. Wij weten ook wel dat dat niet iets is wat we vandaag of morgen gerealiseerd hebben, want terwijl we daaraan werken, moeten we er wel voor zorgen dat iedereen veilig op straat kan. Dat geldt voor uitgaanspubliek en dat geldt natuurlijk ook voor boa's. Dat geldt voor iedereen, want iedereen moet beschermd worden. En bescherming is datgene wat deze drie moties eigenlijk gemeenschappelijk hebben. Dat moet gebeuren zolang we niet fatsoenlijk met elkaar omgaan.
Dan even inhoudelijk op het cameratoezicht. Alles wat bijdraagt aan objectieve en subjectieve veiligheid, juichen wij alleen maar toe natuurlijk. Wij vragen ons wel af in hoeverre je alle 'hotspots', zoals die net genoemd werden, afgedekt krijgt. Wij zitten niet te wachten op een soort Flitsmeister, dat iedereen weet waar de camera's staan. Maar toch zouden wij graag willen dat het college daar iets over zegt.
Het algemene verhaal mag ik zometeen nog een keer doen, want ik heb zometeen nog twee keer een eerste termijn. Maar nee, dat zal ik niet doen.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): In de basis snappen en onderschrijven wij het verzoek in de motie. Maar wij als GroenLinks zouden toch wel liever inzetten op preventie. Je kunt cameratoezicht hebben, maar uiteindelijk voelen mensen zich toch veiliger als er andere inwoners zijn. Met camera's alleen kom je er niet.
Verder heeft GroenLinks toch wel grote moeite met het stukje bij de overwegingen over de sociale media en de berichten die daarin staan. Want voor ons zijn berichten op sociale media geen gronden om besluiten te nemen. De heer De Jong benoemde al zelf dat camera's geen wondermiddel zijn en dat zijn ze ook zeker niet. Wellicht kan het een bijdrage leveren, maar nogmaals, voorzitter: GroenLinks zou nog veel meer willen inzetten op het voorliggende veld, samen met de maatschappelijke organisaties, om te kijken naar de preventie van alle incidenten die er zijn en te komen tot een samenleving waarin iedereen zich veilig voelt.

De heer De Jonge (VVD): Ja, ik hoor GroenLinks over preventie praten. Volgens mij gebeurt er al heel veel preventie. Maar hebt u nog andere mogelijkheden van preventie? Want preventie is een heel breed begrip en ik zou graag wel wat maatregelen daarin horen van u als voorbeelden.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Nou, je hebt preventie zoals het in Angelslo ook al gaande is via de Angelslo Academy, met de jongerenwerkers die in het verleden zijn wegbezuinigd en die nu weer meer naar voren komen. En daarvan is ook in het verleden gebleken dat zij een heel waardevolle bijdrage kunnen leveren aan het in ieder geval ondervangen van jongeren die dreigen te ontsporen en die mogelijk ergens problemen kunnen veroorzaken. Dus ik denk dat er op dat vlak nog heel veel te winnen valt, om te zorgen dat dit voorkomen gaat worden.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Is mevrouw Van der Woude het met mij eens dat het niet 'of-of' hoeft te zijn, maar dat het 'en-en' kan zijn?

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Zoals ik al benoemde, snap ik het verzoek wel, snap ik de motie wel als misschien 'onderdeel van'. Dat heb ik ook al gezegd. Zoals ik ook uw woorden aanhaalde, zie ik ook niet het als een wondermiddel, maar als onderdeel van een groter geheel. Maar wel echt een klein onderdeel, omdat ik denk – nogmaals – dat op het preventieve vlak in het

voorliggende veld nog heel te winnen valt. En ik denk dat daar veel meer inzet zou moeten worden gepleegd, zodat je niet zo ver hoeft te komen.

Reactie college
De heer Van Oosterhout (burgemeester): Dank u wel voor uw bijdragen en aan de voorzitter om het woord te mogen voeren.
Ten aanzien van het cameratoezicht: ik denk dat we geen discussie hebben over het feit dat er een aantal heel beroerde incidenten heeft plaatsgevonden. Daar heb ik inderdaad ook op die avond waarop we het hadden over het Veiligheidsplan, nog een keer iets over toegelicht vanwege de actualiteit die er is. En daarom zei ik al, omdat we daar toen ook wel het gesprek voerden over de actualiteit: uiteraard wordt ook gedacht aan het knopje 'extra cameratoezicht'. Hier staat wat het concreter in relatie tot de wijken. Daar zijn we nu in de volle breedte mee bezig. Dat doen we trouwens ook op basis van de data. Dat gaat op zich nog wel best goed, we hebben het redelijk in beeld van wat er zoal links en rechts gebeurt. Er is niet een trend dat het steeds onveiliger wordt – ik zeg het maar even in algemene zin. Volgens mij zei het CDA dat ook. Dat geldt trouwens voor heel Nederland, zeg ik maar even. Alleen, dit soort incidenten is natuurlijk vreselijk beroerd, die verstoren het beeld en daar moeten we op acteren.

De heer De Jonge (VVD): Dit horen wij steeds vaker: 'het is geen trend' of wat dan ook. Maar ik denk dat heel veel zaken niet eens worden gemeld. Daarom kunnen we het ook geen trend noemen. En dat is het probleem: het wordt niet gemeld. Als er misschien twaalf knokpartijen in het weekend zijn, wordt er misschien maar één gemeld of is er één duidelijk. En dat is het grote probleem. Dus we moeten niet ontkennen dat er geen trend is. Er is wel degelijk een serieus probleem.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ja, nogmaals: het gaat niet sec om het melden, het gaat ook om datgene wat we zien in dezen. Kijk, ik ben elke maandagochtend in gesprek met de politie, al is het alleen al even om toe te spitsen waar het gaat om het uitgaansgeweld. En geloof me: er zijn ook weekenden waarin niks of weinig gebeurt in dezen. Dus het idee dat het zo vreselijk uit de hand loopt, dat is niet zo. Dat zegt niks over dit soort incidenten op zich. Ik bedoel, ik sprak ook met die slachtoffers van die laatste vechtpartij. Ik sprak met de ouders van hen. Dat raakt me dan écht. Ik bedoel, dat moeten we gewoon vasthouden.
En tegelijkertijd – dat zeg ik er ook maar even bij – hebben we een lijn te pakken die we met elkaar moeten afgaan en die lijn bestaat enerzijds uit cameratoezicht – dat snappen we, daar zijn we mee bezig. Ik zei al: we zijn dat aan het uitlopen. Ik zal er zometeen nog wat over zeggen in relatie tot een aantal juridische kaders. En daarnaast – dat werd links en rechts ook aangeduid – of het nou gaat om preventie of het nou gaat om de inzet van Sedna, of het gaat om de inzet van zo'n initiatief als de Angelslo Academy, helpt het om ook op die manier te doen.
Dus even los van het feit hoe die trend zich nou verder ontwikkelt, dat cameratoezicht gaat gebeuren. We maken daarbij ook inderdaad gebruik van nieuwe technieken. Het is interessant om te zien hoe AI ons daarbij kan helpen. Er zijn nu camera's die reageren op het moment dat er bepaalde bewegingen zijn. En we zijn ook bezig met het live uitlezen daarvan. Dat is technisch niet zo moeilijk, maar dat is personeelstechnisch gezien wel ingewikkeld. U kunt zich voorstellen dat de Politie Noord-Nederland respectievelijk de Politie Emmen dat op meerdere plekken moet doen. Maar dat proberen we ook te doen.
En dat zal inderdaad zo'n beetje opgaan met de behandeling van het Veiligheidsplan in de raad van december, om daar wat aandacht te besteden aan het plan en om wat meer te reageren op de incidenten die er dan zijn en ook cameratoezicht daarin te plaatsen en tegelijkertijd dat hele systeem nog eens te bedenken. Als we even teruggaan naar die informatiebijeenkomst die we recentelijk hadden, dan zien we dat we daar ook de volle breedte van het veiligheidsbeeld hebben staan en ook de volle breedte van de activiteiten die we daartegenover zetten. Dus dit is slechts een laatje uit een wat grotere kast. Cameratoezicht kan helpen, zeker slim cameratoezicht. Maar we hebben meer nodig om de veiligheid in Emmen, die al relatief hoog is, steeds op hetzelfde peil te houden.

De heer De Jonge (VVD): Ik hoor de burgemeester net zeggen dat het moet worden bekeken door de politie. Ik weet niet of ik dat goed heb begrepen, maar dat hoor ik dan zometeen wel. Maar er zijn ook

heel veel steden waar gewoon een beveiligingsbedrijf die camera's uitleest of de beelden bekijkt en dat doet een melding richting de meldkamer en dat gaan de politie of de boa's erop af. Dus u zegt nou net sec 'politie', maar bedoelt u daarmee ook dat anderen dat zouden kunnen doen?

De heer Van Oosterhout (burgemeester): 'En-en': de politie kan het uitkijken. Dat gebeurt bijvoorbeeld in de stad Groningen: die doen het zelf. Dat is een beetje zo'n dashboard dat ze daar hebben met verschillende camera's. Dat kan inderdaad. We doen dat bijvoorbeeld ook bij evenementen: daar is het ook aan de orde. En tegelijkertijd hebt u ook een punt als het gaat om het beveiligingsbedrijf. Dat zit ook wel bij de organisaties van een evenement. Ik ben bijvoorbeeld onder de indruk van de wijze waarop camera's worden uitgelezen bij het Mega Piraten Festijn in Klazienaveen: hartstikke mooi hoe ze dat doen in een soort controlewagen, waar ongeveer wel twintig schermen staan waar je uit alle hoeken en gaten van het evenemententerrein kunt zien. Dus het is niet de bedoeling om dat exclusief te laten doen door de politie.

Tweede termijn
De heer De Jong (Hart voor Emmen): Nou, het kan mij aan liggen, maar volgens mij heb ik geen vragen meer over van mijn kant. Ik dank de leden van de raad en alle sprekers, want ik heb overwegend positieve commentaren gehad op de motie die wij samen met de VVD hier hebben ingebracht.
En daar wil ik het in tweede termijn ook bij laten.

De heer De Jonge (VVD): In ieder geval mooi om te horen dat er op zich in het algemeen een positief beeld is over deze motie.
Ik had nog wel een vraag richting de burgemeester. Ik haalde het net al aan toen ik bij het spreekgestoelte stond: zou het nog een optie kunnen zijn en kan het meegenomen worden in het onderzoek – stel dat we wél livebeelden gaan zien – dat we dat doen op de post bij het oude husstation? Dan hebben we daar direct ook een 24-uurspost en hebben we daar ook continu iets. Daar hebben we ook al heel vaak vragen over gesteld en daar is vaak genoeg trammelant. Dus als dat kan worden meegenomen, zou dat heel fijn zijn.

Reactie college
De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ja, dat is zeker een goede suggestie. Ik blijf een beetje weg bij de 'hoe'-vraag, hoe we dat precies gaan invullen. Maar u hebt gelijk: als ik het heb over het centrum van Emmen, heb ik het echt niet alleen over de Hoofdstraat of waar dat beroerde incident laatst gebeurde. Maar het stationsgebied is zeker een gebied waar we kijken hoe we dit soort dingen zouden kunnen doen. En dat zou inderdaad een goede optie kunnen zijn.

Besluitvorming
De wnd. voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we dit in twee termijnen behandeld. Zijn er partijen die een stemverklaring wensen af te geven over de motie vreemd aan de orde van de dag 'Cameratoezicht in Angelslo, Emmerhout en het centrum van Emmen'? Meneer Supheert van de ChristenUnie als eerste. Gaat uw gang.

De heer Supheert (ChristenUnie): Wat de ChristenUnie betreft is dit een heel specifieke maatregel die past in een veel breder maatschappelijk debat. Ik begrijp van de burgemeester dat we dat dan in december zullen voeren. Maar wij staan niet onsympathiek tegenover de motie en zullen daarom voor stemmen.

De heer Koops (D66): D66 is geen uitgesproken voorstander van meer cameratoezicht, omdat wij veel waarde hechten aan het recht op privacy en wij een risico rond bijvoorbeeld profilering zien. Deze motie vraagt echter om een onderzoek, waar vervolgens nog een discussie over gevoerd kan worden. En die discussie lijkt ons op haar plaats en om die reden zullen wij instemmen.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Ondanks dat GroenLinks dus liever preventie ziet en wij nogal wat moeite hebben met de constatering over de berichten op de sociale media, onderschrijven we wel het verzoek en zullen daarom instemmen.

De wnd. voorzitter: Dank u wel. Dan waren dat de stemverklaringen.
Dan gaan we nu over naar de stemming. De stemming is geopend. (…) Er is gestemd. Ik zie alleen maar groene stemmen op het scherm, dus er zijn 34 stemmen voor en nul stemmen tegen. Dus deze motie is unaniem aangenomen.

B4b. Motie vreemd aan de orde van de dag 'Uitrusting Buitengewoon Opsporingsambtenaren' *(Wakker Emmen)*

Eerste termijn
De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Voorzitter, in een ideale wereld hebben we geen handhaving nodig. In een ideale wereld vinden er geen geweldsincidenten plaats. Maar helaas is dit geen ideale wereld. In het weekend van het Uitfestival vond in Emmen een ernstige mishandeling plaats: in de Hoofdstraat werden drie jongens zwaar toegetakeld. Door moedig optreden van omstanders werd erger voorkomen.
Dit incident staat helaas op zichzelf. Het is opnieuw een voorbeeld van geweld en agressie in onze gemeente. Al langere tijd signaleren wij ernstige overlast en agressie in onze gemeente, met name in het stationsgebied, Nieuw-Weerdinge en tijdens nachtelijke uren in het centrum van Emmen. Meerdere fracties, waaronder Wakker Emmen, hebben hier de afgelopen jaren herhaaldelijk aandacht voor gevraagd. In de commissievergadering op 16 maart 2023 bijvoorbeeld, stelde collega Eddy de Vries vragen over veiligheid bij het station en over geweld in het uitgaansleven. En tijdens de raadsvergadering van 29 september 2022 heb ik zelf vragen gesteld over de problematiek rondom het stationgebied, waar de heer Meijer achteraf nog aangaf dat hij anderhalf jaar eerder mij al voor was.
Dit illustreert dat we hier niet te makem hebben met een enkel incident, maar met inmiddels een structureel probleem. Want de inwoners van Emmen voelen zich steeds onveiliger. Natuurlijk moeten we beleid niet uitsluitend baseren op gevoelens, maar de vraag is wel gerechtvaardigd: is dit alleen nog een gevoel? Want als we naar de totale statistieken kijken – en dat werd net ook al even aangehaald – zou er geen significante stijging zijn van incidenten in Nederland. Alleen kijken naar de totalen geeft echter een vertekend beeld. Ik zou het willen vergelijken met de koopkrachtcijfers die elk jaar weer wordt aangegeven dat iedereen er op vooruitgaat, maar waarbij we achteraf toch telkens weer constateren dat dat niet het geval was.
Maar welke cijfers zijn er nog meer? Het aantal meldingen van personen met verward gedrag stijgt aanzienlijk volgens cijfers van de Landelijke Politie. Geweld tegen hulpverleners neemt toe, zwaardere geweldsincidenten onder jongeren nemen toe. Volgens onderzoek van EenVandaag heeft een op de drie jongeren tijdens het uitgaan te maken gehad met geweld. Het aantal minderjarigen dat met een mes op zak rondloopt, groeit en in meerdere steden, waaronder Den Bosch, Nijmegen, Arnhem, Groningen en Amsterdam, is sprake van grootschalige overlast geweest door groepen jongeren, vaak rondom stations en in centra.
Die landelijke trend zien we ook terug in Emmen. Een recordaantal meldingen van verwarde personen in Emmen bij de politie, diverse incidenten met messen en drugsgebruik in de openbare ruimte, het zinloos geweld deze zomer tegen een jongen in Angelslo. Voorzitter, ik kan zelf ook nog genoeg persoonlijke voorbeelden bedenken van incidenten die ik heb gezien in het stationsgebied, omdat ik daar werkte.
Veiligheid is een kerntaak van de overheid. In eerste instantie ligt die verantwoordelijkheid bij de politie. Maar al jaren kampen zij met capaciteitstekorten. Hierdoor komen ook buitengewoon opsporingsambtenaren, de boa's, steeds vaker in situaties terecht waarin zij geconfronteerd (kunnen) worden met agressie en geweld. Tijdens de raadsdiscussie in het voorjaar van 2025 in de commissie gaf Wakker Emmen al aan dat wij niet principieel voor of tegen de bewapening van boa's zijn. Wij vinden dat er praktisch en realistisch gekeken moet worden. Als boa's structureel risico lopen, dan moeten wij hun de juiste middelen meegeven. Dat is niet alleen een kwestie van veiligheid, maar ook van goed werkgeverschap.

Mede naar aanleiding van deze discussie in de commissie werd op 7 mei 2025 een expertmeeting over boa's georganiseerd op het gemeentehuis. Tijdens deze informatiebijeenkomst werd onder anderen door de expert, en tevens direct toezichthouder van de boa's, aangegeven dat Emmen niet kansloos is bij de aanvraag voor de korte wapenstok. Met name voor het stationsgebied, Nieuw-Weerdinge en het centrum van Emmen zou een aanvraag kans van slagen kunnen hebben. Wakker Emmen besloot destijds om het onderwerp nog te laten rusten en steunde eerst de motie om te kijken naar de uitbreiding van boa-capaciteit.

De heer Koops (D66): Ik voelde het haakje omdat er een opmerking wordt gemaakt over die bijeenkomst op 7 mei. Nou, die had ik inderdaad ook in mijn voorbereiding staan, maar ik kan het ook nu noemen. Want tijdens die bijeenkomst is namelijk ook gesteld dat het team boa's, het Team Handhaving & Toezicht van het cluster boa's van de gemeente Emmen, geen behoefte heeft aan extra geweldsmiddelen. Sterker nog, er is gedeeld dat maar liefst negen van de tien boa's in Emmen zich op dit moment prima kan vinden in hun uitrusting. Wat is dan de meerwaarde van uw motie?

De heer De Jonge (VVD): Ja, dit is meer een interruptie op D66. Want hij gebruikt de term 'geweldsmiddelen'. Daar hebben we het helemaal niet over, dus ik vind het niet gepast dat u dat zegt.
Ten tweede heb ik zelf met boa's gesproken en die hebben wel degelijk aangegeven tijdens mijn werkbezoekje aan hen dat ze er wél behoefte aan hebben. Dus er is misschien op die avond iets anders gezegd, maar dat is niet de definitieve waarheid.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Nou, ik zou daar ook nog even wel op willen reageren. Inderdaad, dat zal waarschijnlijk gezegd zijn op die avond. Ik kan me dit zelf even zo niet herinneren. Maar ik kan wel nog de woorden van de heer De Jonge herinneren dat hij ook met boa's gesproken heeft. Nu heb ik zelf in de gemeente Emmen niet met die boa's gesproken. Daar heb ik wel een poging toe gedaan een aantal jaar terug, in het kader van een onderzoek. Maar het is mij niet gelukt omdat ik uiteindelijk, ondanks meerdere pogingen, toch niet welkom was.
In meerdere andere gemeenten heb ik wél met boa's gesproken en daar heb ik diverse signalen ontvangen, waarbij mij het vaak opviel dat de leidinggevenden terughoudender waren terwijl de wat jongere boa's juist positiever waren. Ik heb tijdens de discussie in de commissie ook gevraagd aan de burgemeester onder anderen: wat nu als we dat bijvoorbeeld in een openbare sessie zouden vragen aan alle boa's? Wat vinden zij van deze uitrusting? Daar kreeg ik toen een antwoord op, daar was ik niet heel tevreden mee. Maar in die zin herken ik het beeld dat u beschrijft, meneer Koops, niet.

De heer A. de Vries (PvdA): U gaf net aan, meneer Katerbarg, dat het u opviel dat vooral de jongere boa's wel openstonden voor het dragen van de wapenstok. Nou heb ik zelf ook wel wat onderzoeken teruggelezen. Eentje ging ook over de boa's in Amsterdam en daar viel inderdaad hetzelfde op, dat inderdaad de jongere collega's daar meer voor openstonden en de wat oudere collega's niet. Als je dan wat dieper graaft, was volgens onderzoeken de achterliggende oorzaak toch vaak gezien in het de-escaleren door middel van het belangrijkste wapen van de boa, namelijk de mond. Dus oudere collega's voelden zich toch vaak misschien ook wat comfortabeler, veiliger, misschien meer geroutineerd en ervaren om die situaties zo op te lossen. Herkende u dat ook in uw onderzoek?

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Dat klopt. Dat is inderdaad iets wat veel boa's zeggen. Overigens ook de jongere boa's zeggen uiteindelijk dat de mond hun belangrijkste wapen, hun belangrijkste middel blijft als het ware. En ik denk ook dat dat aantoont dat boa's in Nederland ontzettend goed opgeleid worden. Dat zij heel goed begrijpen wat hun rol is en dat de-escaleren de belangrijkste optie is. Maar aan de andere kant zien we ook dat boa's in Nederland vaker in situaties terechtkomen waarin ze te maken kunnen krijgen met geweld. In sommige van die situaties is het belangrijk dat zij de juiste middelen hebben om zich bijvoorbeeld te kunnen verdedigen. En daarin zou volgens die boa's onder anderen – en er zijn ook verschillende onderzoeken die dat aantonen – de korte wapenstok een toegevoegd middel kunnen zijn. Dus ik herken dat beeld, ja.

De heer A. de Vries (PvdA): Nog even over die korte wapenstok. Nu ben ik geen expert daarin, dus ik hoor het vanzelf wel als ik iets verkeerd zeg. Maar wat ik heb gelezen, is dat de korte wapenstok

niet zo goed bekendstaat als een middel vanwege de lengte van dat ding. Ja, nee... Nou ja goed, allerlei grapjes voel ik nu al opkomen, natuurlijk. Maar even in het aspect van als verdediging of als middel wordt dat toch wat minder geschikt geacht. Denkt u ook niet dat u daarmee een soort van schijnveiligheid zou kunnen creëren? Want is dat middel wel zo effectief als u denkt?

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Nou, dat is denk ik een heel goede en terechte vraag. Er zijn inderdaad overigens twee wapenstokken: de korte wapenstok en je hebt ook de langere wapenstok. Wij hebben het over die korte wapenstok omdat de wet de ruimte biedt om die aan boa's toe te kennen. Nu is het zo dat er in Nederland een pilot is geweest, een pilot in tien gemeenten waarin boa's – als ik me niet vergis – minstens twee jaar die wapenstok toegekend hebben gekregen. Een meerderheid van de boa's in die pilot gaf aan dat door die korte wapenstok zij zich veiliger voelden en ook beter konden optreden en ook de veiligheid van bijvoorbeeld van hun collega's in de omgeving konden garanderen. Dus als je het in ieder geval aan die boa's die aan de pilot hebben meegedaan, zou vragen, dan geven zij in ieder geval aan dat die korte wapenstok wel degelijk effect heeft. Nou, daar heb ik ook wel even een aantal concrete voorbeelden bij...

De wnd. voorzitter: Nog even de heer De Vries. De laatste keer even, want ik heb nog twee andere interrupties in de wacht staan.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): O, excuus.

De wnd. voorzitter: Ja nee, maar gaat uw gang, u hebt er recht toe.

De heer A. de Vries (PvdA): Misschien nog even – nou, dan ben ik kwijt, geloof ik. Ik parkeer hem even. Ik kom er wel weer op terug, hoor!

De wnd. voorzitter: Goed. Dan ga ik naar de heer Koops van D66.

De heer Koops (D66): De presentatie die op 7 mei gebruikt is, staat overigens gewoon op iBabs. Dus die is voor iedereen in te zien, ook voor de rest van de leden van de raad. En daar staat opnieuw heel duidelijk in dat negen van de tien boa's in Emmen geen behoefte hebben aan een wapenstok. Maar u kunt van mening zijn dat het desalniettemin nodig is, maar behoudt een boa in Emmen dan ook het recht om 'nee' te zeggen? Mag met die motie ook die negen van de tien boa's in Emmen zeggen: 'We begrijpen die instructie, maar wat ons betreft liever niet.'?

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Nou, in principe, als er bepaald beleid wordt gemaakt, dan is het uiteindelijk ook aan de ambtenaren om dat uit te voeren, Dus in zekere zin is het antwoord: nee. Nu kan ik wel heel goed voorstellen – en daarom heb ik in de motie duidelijk genoemd – zijn er bepaalde gebieden in Emmen waarin wij dat verhoogde risico constateren. Dat gaat om Nieuw-Weerdinge, dat gaat om het stationsgebied en dat gaat om het uitgaansgebied in Emmen. Ik kan mij heel goed voorstellen dat bij een aanvraag voor de korte wapenstok de boa's die in die gebieden opereren, die korte wapenstok toegekend zouden krijgen. En dat kan ook. Er is een instructie van de VNG, die ook online staat – ik kan ook iedereen adviseren om die door te nemen – waarin ook aangegeven wordt dat bijvoorbeeld voor specifieke gebieden zo'n wapenstok toegekend zou kunnen worden, bijvoorbeeld in een pilot.
Dus het directe antwoord op uw vraag is: nee. Als een boa in die gebieden zou zeggen: 'Ik wil dat niet.'? Nee, want er is beleid vastgesteld of dat is in ieder geval toegekend. Maar goed, ik kan me wel voorstellen dat als die boa's bijvoorbeeld in de wijken zijn, zij daar met een wapenstok rond gaan lopen waar die problemen zijn.

De heer Koops (D66): Wat ik wil onderstrepen, was dat ik uw inzet echt wel begrijp en u hebt hier ook onderzoek naar gedaan – jarenlang volgens mij. Dus uw kennis wil ik niet in twijfel trekken. Maar ergens moet toch het recht op zelfbeschikking van een boa blijven bestaan? Als een boa, die misschien wel twintig jaar ervaring heeft, zegt: 'Joh, ik wil best in het stationsgebied werken, maar ik heb daar geen wapenstok bij nodig', waarom zouden we dan in vredesnaam die persoon dwingen om een

wapenstok te gebruiken? Ik begrijp echt niet waarom we aan de wensen van een boa voorbijgaan met een plan dat dus niet door hen gedragen wordt.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Nou ja, zoals ik al zeg: ik heb ook andere signalen ontvangen van boa's. De heer De Jonge heeft andere signalen ontvangen van boa's. En daarnaast, ik heb het ook van de boa's zelf gehoord. Het is in die presentatie gezegd en mijn ervaring is wel dat als het gaat om beleidsmakers bij Nederlandse gemeenten, zij er vaak een stuk terughoudender in zijn. Ik weet ook niet hoe het aan die boa's gevraagd is bijvoorbeeld. Ik heb een poging toen gedaan in de commissievergadering om daar wat meer duidelijkheid in te krijgen en dat is toen niet gelukt.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Ik hoorde de heer Katerbarg noemen dat de boa's een goede opleiding hebben en dat klopt. Alleen, die opleiding is bedoeld voor boa's met de functie die zij hebben en met de middelen en de uitrusting die zij hebben. Dat is heel wat anders dan de politie, die een gedegen opleiding heeft met het geweldsmonopolie. Dus ja, dan kunt u noemen dat de boa's een goede opleiding hebben, maar dat is wel wat anders dan omgaan met de uitrusting die ze dan toebedeeld zouden krijgen.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Ja, voorzitter, daar zou ik wel even op in willen gaan. Want dit argument hoor ik ook wel vaker. Ik wil u geen woorden in de mond leggen, maar eigenlijk komt het erop neer dat de boa's daar niet geschikt voor zouden zijn. Aan de ene kant een terechte vraag. Het toekennen van geweldsmiddelen is namelijk niet niks. Daar moet dus ook wel serieus mee om worden gegaan. De eisen voordat een boa een wapenstok krijgt, zijn echter erg streng. De eisen waaraan een boa moet voldoen, zijn in beginsel ook dezelfde eisen als waaraan een politieagent moet voldoen, die dezelfde wapenstok in handen krijgt. Dat is ook niet gek, want deze bevoegdheid komt namelijk voort uit dezelfde wet, namelijk in de eerste plaats de Politiewet, artikel 7, lid 1, lid 3 en lid 4 voor wat betreft de geweldsbevoegdheid.
En dan heb je ook nog de ambtsinstructie en dat is niet zomaar een ambtsinstructie. Maar dat is de ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee én de buitengewoon opsporingsambtenaren. En daarin staan de bepalingen waarin staat wanneer een bepaald geweldsmiddel gebruikt mag worden, wanneer het ingezet mag worden en hoe de registratie daarvan moet worden gedaan. Vanuit deze beleidsregels volgen daarnaast ook nog bepaalde bekwaamheidsvereisten.
Kortom, juridisch gezien is het goed afgedekt, maar ook nog de praktijk want die is er ook nog. Boa's die een wapenstok krijgen, worden hierin getraind. Niet slechts eenmaal, maar jaarlijks moeten zij via de zogeheten Regeling Toetsing Geweldsbeheersing Buitengewoon Opsporingsambtenaren (RTGO) – een hele mond vol – een toets ondergaan om hun bekwaamheid te bewijzen. Ik ben ook zelf bij zo'n training geweest en ik kan u vertellen: die eisen, zoals ik zei, zijn dezelfde als bij de politie. Dus dat boa's niet geschikt zouden zijn om een wapenstok te hanteren, is naar mijn idee niet alleen ongefundeerd, maar blijkt ook niet uit verschillende onderzoeken in binnen- en buitenland.

De heer Supheert (ChristenUnie): Bij het commissiedebat was ik erbij, op 7 mei was ik er ook bij. En op 7 mei kan ik mij herinneren dat er ook een boa aanwezig was en die gaf heel duidelijk aan: het dragen van een geweldsmiddel – zoals het online wél genoemd wordt, dus ik zal het toch zo noemen – roept ook op tot geweld tegen boa's. Zou u daarop willen reflecteren?

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Daar ben ik het niet mee eens. Er is onderzoek in zowel binnen- als buitenland gedaan – ik kan u die onderzoeken ook wel doorsturen – waaruit blijkt dat bijvoorbeeld de wapenstok, maar ook andere geweldsmiddelen wel degelijk een preventieve, de-escalerende werking kunnen hebben. Dat zit onder andere ook in de evaluatie van die pilot van de korte wapenstok en daarin zijn ook voorbeelden waarvan boa's zeggen: op het moment dat zij met hun hand naar de koppel grijpen, deinzen mensen al terug. En boa's die met concrete voorbeelden komen van mensen die naar de koppel kijken, maar ook opmerkingen maken zoals: 'Ja, ik kan nu wel doorgaan, maar straks krijg ik die stok in m'n nek.' bij wijzen van spreken. Daar gaat dus een preventieve, de-escale-rende werking vanuit.

De heer Supheert (ChristenUnie): Heeft de heer Katerbarg ook overwogen om dan het verzoek anders te maken? Om te kijken of er ook behoefte is aan zo'n onderzoek? U gaf aan dat u geprobeerd hebt dat boven water te krijgen. Dat is niet gelukt in eerste instantie tijdens het commissiedebat. Wellicht was dat nu per motie wel gelukt, maar zoals u het nu formuleert, vraagt u eigenlijk gewoon aan het college naar zo'n wapenstok voor boa's.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Ja, dat klopt en ik denk ook dat dit het moment is om dat te doen. Het is niet zo dat deze motie volledig uit de lucht is komen vallen. We hebben vorig jaar meerdere discussies gehad onder andere over boa's en de wapenstok. Maar ik denk dat dit de volgende stap is in dat proces. Het aanvragen van zo'n wapenstok gaat ook niet zomaar: daar zijn allerlei eisen en dergelijke aan verbonden. Dus dat gebeurt niet *à la minute*, maar ik denk wel dat dit het juiste moment is om met deze motie te komen.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ja, meneer Katerbarg, even voor mijn beeldvorming. Ik hoor steeds een wapenstok, maar er zijn toch ook andere methoden? Ik ken een spuitbus bijvoorbeeld. Mag dat niet? Of kan dat niet? Is dat niet een veel mildere vorm?

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Voorzitter, dat is een heel interessante vraag. Voor degenen die dat wellicht ook niet weten: het toekennen van de wapenstok aan boa's is al meer dan twintig jaar mogelijk volgens de wet. Sterker nog, er is ook een gemeente in Nederland – dat is de gemeente Ede-Wageningen – waar boa's al twintig jaar rondlopen met de wapenstok. Ik heb zelf daar geen filmpjes van op zien duiken van boa's die als een soort Rambo al slaande door de straten lopen. Maar goed, dat terzijde. De wet staat zelfs nog meer toe. De wet staat ook toe dat boa's zelfs met een pistool rond kunnen lopen. Diensthond, pepperspray et cetera: dat zijn allerlei mogelijkheden. De reden dat dat niet gebeurt, heeft ook te maken met beleid vanuit het ministerie.
Maar de boa's over wie we het nu hebben, zijn de boa's in domein 1. Er zijn meerdere domeinen: zo zijn er ook de boswachterboa's. Die lopen zelfs met een geweer rond. Dus er zijn inderdaad allerlei mogelijkheden. Als je dan kijkt welke optie het meest geschikt is, dan heeft de reden dat nu gekozen wordt voor de wapenstok, er onder andere mee te maken dat het over het algemeen gezien wordt als de lichtste variant als het ware. Nou ja, daar kun je nog wel over in discussie gaan, of pepperspray bij wijze van spreken lichter is. Maar goed, maar daar heb ik geen onderzoeken van, dus dan kan ik niet zo één-twee-drie onderbouwen. Maar meestal wordt de wapenstok gezien als de eerstmogelijke stap in de treden die omhoog kunnen gaan.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): De heer Katerbarg zei het inderdaad zo alsof ik zou benoemen dat de boa's helemaal ongeschikt zouden zijn voor hun taak of wat dan ook. Wat ik dan bij de heer Katerbarg proef – dan kan ik het misschien mis hebben – is dat de opleiding van de boa's gelijkgetrokken wordt met die van de politie. Maar als moeder van een zoon die als boa heeft gewerkt en die nu de politieschool doet, zie ik toch wel degelijk verschil en is de opleiding tot boa heel wat anders dan die van de politieagent.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Ja, dat is ook logisch. Want boa's zijn geen politieagenten. Dus natuurlijk is die opleiding anders. Maar als het gaat om die geweldsbevoegdheid, de bevoegdheid om geweld te gebruiken en om bepaalde middelen te gebruiken, dan zijn daar dezelfde eisen aan verbonden. Een politieagent heeft een algemene opsporingsbevoegdheid. Dus logisch dat die opleiding compleet anders is. Want een boa heeft een specifieke opsporingsbevoegdheid. Dus daar wordt de boa in getraind. Dus ja, dat die opleidingen niet hetzelfde zijn, ja, dat snap ik ook nog wel. Maar de eisen aan het gebruik van het geweld zijn hetzelfde. Want die volgen ook uit dezelfde wet en uit dezelfde ambtsinstructies.

De wnd. voorzitter: Dank u wel, meneer Katerbarg. Ik wil nu toch wel verdergaan met de eerste termijn voor de raad. Ja, u moet een motie indienen, ja. Anders kan dat niet.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Ik was nog niet helemaal klaar met mijn betoog. Een klein stukje nog. Ja, dat waren de antwoorden op vragen, voorzitter.

De wnd. voorzitter: Nee nee nee, we hebben geteld. U bent al ruim over de tijd als het goed is.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Nou, daar ben ik het niet helemaal mee eens. Want ik werd onderbroken door de interrupties en ik heb sindsdien ook niet verder met mijn betoog kunnen gaan.

De wnd. voorzitter: U zit op vijf minuten en vijf seconden nettospreektijd. U krijgt nog even een paar regels, maar dan moet u toch écht afronden.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Nou, ik ben gelukkig al bij de laatste alinea.
Voorzitter, boa's zijn gemeentelijke medewerkers die dagelijks in onze wijken en in het centrum zijn. Zij houden toezicht, zorgen voor leefbaarheid en worden daarbij geconfronteerd met agressie en geweld. Het is onze verantwoordelijkheid, hen voldoende uit te rusten.
Tot slot: hoewel er geen argument is en ook geen argument mag zijn richting de bewapening van boa's, vinden we dat hiermee de gemeente ook een duidelijk signaal afgeeft. Een gemeente die verantwoordelijkheid neemt en doet wat mogelijk is. Hiermee zal ook niet al het geweld worden opgelost, dit is geen wondermiddel. Wij willen een gemeente zijn die niet alleen zegt dat het veiliger moet worden, maar ook een gemeente die daadwerkelijk stappen zet. En daarom dienen wij samen met de VVD en de SP deze motie in:

Motie vreemd aan de orde van de dag 'Uitrusting Buitengewoon Opsporingsambtenaren'
(ingediend door de fracties van Wakker Emmen, de VVD en de SP)
'De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 25 september 2025,
Bij de behandeling van agendapunt B4b,
Constaterende dat

- ***de afgelopen jaren binnen de gemeente Emmen sprake is geweest van ernstige incidenten en onveiligheid, waaronder:***
    - ***aanhoudende overlast van veiligelanders in Nieuw-Weerdinge;***
    - ***aanhoudende overlast door verschillende groepen rondom het stationsgebied;***
    - ***ernstige geweldsincidenten, waaronder een mishandeling en een schietpartij in Angelslo;***
    - ***ernstige geweldsincidenten in het centrum van Emmen;***
- ***buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) in toenemende mate taken uitvoeren die feitelijk tot het takenpakket van de politie behoren;***

Overwegende dat

- ***het waarborgen van de veiligheid van inwoners een kerntaak van de overheid is;***
- ***handhaving een essentieel instrument is voor het creëren van een veilige leefomgeving;***
- ***boa's in domein 1 actief zijn in onder meer Nieuw-Weerdinge, het stationsgebied en het horecagebied in het centrum;***
- ***boa's in hun werkzaamheden regelmatig geconfronteerd worden met situaties waarin sprake is van (dreigend) geweld;***
- ***het de verantwoordelijkheid van de gemeente is om ervoor te zorgen dat boa's hun werk effectief en bovenal veilig kunnen uitvoeren;***

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders om

- ***zich ervoor in te zetten dat boa's in domein 1 in de gemeente Emmen worden uitgerust en adequaat getraind voor het gebruik van een wapenstok;***

En gaat over tot de orde van de dag.'

De heer Wittendorp (CDA): Ja, ik kan de vraag nu wel stellen, want de motie is nu pas ingediend. Daarin wordt geconstateerd dat boa's *in toenemende mate taken uitvoeren die feitelijk tot het takenpakket van de politie behoren'*. Ik zou graag van Wakker Emmen willen horen wat de bron is van die constatering. En als dat dan zo is, wat vindt Wakker Emmen van – ja, ik noem het maar – een glijdende schaal? Een andere vraag is of Wakker Emmen niet vindt dat je die taakomschrijving eigenlijk op elkaar af moet stemmen, voordat je die leemte gaat vullen – welke kant ook op. En ten

slotte de vraag waarom de naam van de motie is gewijzigd van ‘Bewapening boa’s’ in ‘Uitrusting boa’s’. Tot zover.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Ja, voorzitter, ik wou gaan zitten, maar er komt nu waarschijnlijk wel weer een lang antwoord. Want het is ook een wat langere vraagstelling. Ja, wat is die vragen ook weer? Ik ben het oprecht even kwijt. Inderdaad. Nee, sorry. Excuses, ik was het oprecht even kwijt.
De bron is onder andere het Veiligheidsplan van de gemeente Emmen. Daar staat het ook in. Er is ook een brief van de burgemeester die volgens mij gericht was aan de VVD: daar wordt het ook in genoemd. En daarnaast zijn er ook landelijke onderzoeken waaruit blijkt dat boa’s steeds vaker terechtkomen in situaties waar eigenlijk de politie voor bedoeld is. Er is ook een heel mooi onderzoek, dat heet *‘Buitengewoon veilig’*, waarin de verhouding tussen boa en politie benoemd wordt. En dat onderzoek geeft ook wel aan dat aan de ene kant er een strikte scheiding zou moeten zijn, maar er aan de andere kant ook een heel groot grijs gebied is. Dat is ook logisch, want soms overlappen die taken gewoon. En als we kijken naar de politiecapaciteit in Nederland, dan merk je toch wel dat boa’s soms ingezet worden op taken waar ze dus eigenlijk niet voor bedoeld zijn.
In de commissievergadering destijds heb ik ook gezegd: dat is een ontwikkeling waar je van alles van kunt vinden. Maar als wij die ontwikkeling accepteren, dan vinden wij dus ook dat je boa’s daar adequaat voor moet kunnen uitrusten.
Maar dan nog de vraag waarom de naam van de motie gewijzigd is. Ja, ‘Bewapening boa’s’ klinkt wat zwaarder. Uiteindelijk gaat het om de uitrusting. Ik heb ook wel gelijk gedacht: ja, het is ook een beetje een semantische discussie. Ja, wapenstok: het woord ‘wapen zit er wel in. Dus ja, maar het gaat om de uitrusting uiteindelijk en dit is een van de middelen die je daarvoor kunt gebruiken.

De heer Wittendorp (CDA): De heer Katerbarg zegt: ‘Daar kun je van alles van vinden.’ Ik vroeg wat Wakker Emmen daarvan vindt.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Als ik me niet vergis, heb ik dat destijds ook toegelicht, maar ik zal het dan nog even kort samenvatten. Het punt is natuurlijk: als je zegt ‘dat vinden wij een slechte ontwikkeling, wij willen niet dat boa’s die taken gaan uitvoeren’, dan constateer je dus ook dat we de boa’s eigenlijk niet bijvoorbeeld in Nieuw-Weerdinge en het stationsgebied zou moeten inzetten. Dat zijn die verhoogd-risicogebieden. Maar ja, als je dan zegt, dan denk ik wel dat je de vraag krijgt: hoe gaan we dan die veiligheid daar dán waarborgen? Dus dat is de andere kant van de medaille.
Daarom heb ik in het betoog nu ook gezegd dat wij niet principieel voor of tegen zijn, het gaat ons erom dat als je constateert dat boa’s vaker in dat soort situaties terechtkomen, wij vinden dat je boa’s ook op de juiste manier moet uitrusten en ook een middel moet geven waarmee ze zich bijvoorbeeld kunnen verdedigen als ze in dat soort vervelende situaties terecht zouden komen.

De heer A. de Vries (PvdA): Ja, veiligheid: het is al heel vaak voorbijgekomen vanavond. Ik heb dus gezocht naar een definitie en daar kom je vele van tegen. Ik vond deze wel aardig: *‘Veiligheid betekent een toestand vrij van gevaar, schade of risico of de aanwezigheid van maatregelen om deze te voorkomen en te beperken. Het is een relatief abstract begrip dat zowel objectief aantoonbaar is bij risico’s, als subjectief als een gevoel van geborgenheid en vertrouwen kan worden ervaren.’* Tot zover de definitie.
Emmen is een grote gemeente, Emmen is een stad. Daarbij komen toch soms ook de stadse problemen. Desondanks is Emmen volgens de cijfers der statistieken – er is al genoeg over gezegd – nog steeds een van de veiligste van de grote gemeenten. Dat wil niet zeggen dat wij de laatste tijd helaas wel een aantal ernstige incidenten hebben gezien: ze zijn stuk voor stuk genoemd vandaag. Onze fractie vroeg hier zelf ook nog aandacht voor onlangs. En laten we duidelijk zijn: deze vreselijke incidenten veroordelen wij natuurlijk als PvdA Emmen ook ten zeerste.
Maar dan naar onze boa’s. Wij waarderen onze boa’s zeer. Zij zijn de ogen en oren in de gemeente. Zij treden waar nodig handhavend op. Hun belangrijkste wapen is hun mond. Hiermee kunnen zij de-escalerend optreden, wat ook heel erg vaak ook gewoon goed gaat. Maar wij realiseren ons ook wel terdege dat boa’s in een dreigende situatie terecht kunnen komen. De vraag die dan voorligt, is: draagt het dragen en het eventuele gebruik van de korte wapenstok hier dan bij aan het de-escaleren of het

controleren van de situatie? De meningen daarover zijn toch wel wat verdeeld. Wij vragen ons af of het toestaan van de wapenstok juist niet escalerend werkt.
Voorzitter, dan misschien nog wel iets heel anders. Volgens onze informatie hebben boa's in de gemeente Westerwolde, grenzend aan Nieuw-Weerdinge, geen wapenstok. En hoe ziet Wakker Emmen deze scheiding in samenwerking dan voor zich in die gebieden?
En verder, voorzitter, lazen wij een bericht van de boa-bond en de boa-bond is er een voorstander van om de boa's uit te rusten met geweldsmiddelen als pepperspray en wapenstok. Ze reageren op een wetenschappelijk rapport van de Wetenschappelijke Adviesraad Politie – WARP, kort ik het maar even af – die in september 2024 het rapport *'Geweldsmonopolie onder vuur'* uitbracht. De WARP is géén voorstander van het toekennen van geweldsmiddelen aan boa's. Zij pleiten echter wel voor 'beschermingsmiddelen', maar laten in het midden wat deze dan precies zijn.
Dan weer terug naar onze gemeente, voorzitter. Voor de zomervakantie hadden wij ook een discussie over dit onderwerp. Tijdens een informatiebijeenkomst, waar onze fractie mede om verzocht had, hoorden wij inderdaad ook van onze eigen boa's dat zij niet echt op een wapenstok zaten te wachten op dat moment. Daar werd aangegeven dat onder andere de vrees voor meer escalatie bestond, terwijl ze juist zijn opgeleid om de-escalerend op te treden.
En, voorzitter, we zijn nog benieuwd, als wij kijken naar de genoemde situaties onder de constateringen in de motie, of die volgens Wakker Emmen dan voorkomen hadden kunnen worden als boa's een korte wapenstok hadden gehad. Hoe kijkt Wakker Emmen hiernaar?
Voorzitter, boa's zouden eigenlijk zo veel mogelijk niet in die situatie van gevaar terecht moeten komen. Want uiteindelijk is het aan de politie om die situaties van gevaar op te lossen. Maar er is te weinig politiecapaciteit beschikbaar en dat is niet goed. Moeten boa's dat gat dan opvullen? Het lijkt ons van belang dat landelijke partijen – daar horen wij zelf ook bij – hun fracties ook oproepen om die politiecapaciteit juist te vergroten.
En voorzitter, dan keren we weer terug naar het begin. Veiligheid is een objectief en subjectief begrip. Als Partij van de Arbeid-fractie snappen dat deze wens leeft onder onze inwoners en de lokale politiek. Graag vernemen wij uiteraard ook een reactie van de burgemeester op dit onderwerp en tijdens de schorsing zullen wij alle beraadslagingen tot ons nemen om een besluit te nemen over hoe wij precies in deze motie staan.

De wnd. voorzitter: Heb ik goed begrepen dat u na de eerste termijn om een schorsing vraagt?

De heer A. de Vries (PvdA): Ja.

De wnd. voorzitter: Prima, dan gaan we daar rekening mee houden.

De heer Wittendorp (CDA): Het CDA is kritisch op het bewapenen van boa's, maar wij zijn zeker wel voorstander van beschermingsmiddelen voor boa's. Wij spreken heel bewust over 'beschermingsmiddelen', want het uitoefenen van het geweldsmonopolie ligt volgens ons toch nog steeds bij de politie. Wij hoorden ook al over de standpunten van de WARP in dezen.
Bodycams zijn voorbeelden van beschermingsmiddelen. Bodycams kunnen bewijs verzamelen en kunnen de-escalerend werken zonder dat boa's bevoegdheden van de politie overnemen. En die wapenstok – Wakker Emmen zei het net ook al – betitelen wij nog steeds als een wapen en niet alleen omdat dat in het woord zit. Je zou het natuurlijk als beschermingsmiddel kunnen omschrijven. Dan denken wij toch wel dat we wel een andere discussie hebben.
Wij vinden dat wij eerst de fundamentele grens tussen de taken van de boa's en de politie moeten vastleggen en dan moet je ook aan blijven vasthouden. Daarna moet je volgens ons een discussie voeren over bewapening. Die discussie staat volgens ons helemaal los van bescherming, want dat moet eigenlijk te allen tijde goed geregeld zijn. Tot zover, voorzitter.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Ja, voorzitter, eerst even een korte reactie als het gaat om of die wapenstok nu verdedigend is. Nou, daar kun je natuurlijk over van mening verschillen. Nu is het wel zo dat tot voor kort, een klein poosje terug, in de wet een wijziging is geweest waarbij ook expliciet werd toegevoegd dat die wapenstok als verdedigingsmiddel gebruikt zou moeten worden. Dat klinkt misschien gek. Je zou denken: je kunt zo'n stok gebruiken om te verdedigen, maar de wet

stond dat eigenlijk niet toe. Er stond niet in dat het een verdedigingsmiddel zou moeten zijn en dat is juist expliciet toegevoegd met natuurlijk een reden: dat je zo'n stok kunt gebruiken om af te weren of om bijvoorbeeld groepen uit elkaar te halen. Ik ben wel benieuwd hoe het CDA daartegenaan kijkt. U geeft aan dat het niet zo is, maar er zijn natuurlijk best veel argumenten – en het staat natuurlijk ook wel zo in de wet – waarom die wapenstok een verdedigende werking heeft.

De heer Wittendorp (CDA): Ja, voorzitter, het is een toevoeging. Dus het is een toevoeging op een geweldsmiddel, het is niet alleen een verdedigingsmiddel. Dus dat vertroebelt die discussie enigszins.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Nou, voor een deel klopt dat inderdaad. Maar de heer Wittendorp stelde mij net ook een vraag welke keuze Wakker Emmen daarin maakt. En ik zou die vraag dan ook terug willen kaatsen, Als we inderdaad constateren dat boa's in Emmen vaker politietaken moeten uitoefenen of in ieder geval in die situaties terechtkomen, welke keuze maakt het CDA dan om toch die boa's beter uit te rusten of te beschermen? En bodycams hebben boa's natuurlijk meestal al.

De heer Wittendorp (CDA): Tegen beschermen zeggen wij altijd ja.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): En op welke manier dan?

De heer Wittendorp (CDA): Ik heb net het voorbeeld gegeven van de bodycams. En als we de wapenstok zouden gaan omschrijven als een beschermingsmiddel, dan willen wij die discussie nog weleens een keer voeren.

De heer De Jonge (VVD): Ik geef als eerste de complimenten aan de heer Katerbarg, want die heeft het prima verwoord. En wij als mede-indiener kunnen ons daar natuurlijk helemaal bij aansluiten. Dus dat scheelt voor mij een heel stuk van mijn verhaal.
Ja, ik hoor allerlei termen voorbijkomen over 'escalerend werken': een wapenstok of een stok die escalatie oproept. Nou, volgens mij is de politie uitgerust met een taser. Volgens mij is dat ook niet gaan escaleren, is daar niet meer geweld door gekomen. De politie heeft een pistool: volgens mij wekt dat niet escalerend. Dus waarom zou een wapenstok in dit geval wél escalerend zijn?
Daarnaast gaat het om een stukje zelfbescherming. Wij hebben dit punt al vaker aangehaald. Wij hebben er al eerder een discussie over gevoerd, ook met de burgemeester die zegt dat hij hier het hek zet, dat dit voor hem niet *im Frage* is. Maar goed, het gaat wel om de veiligheid van onze boa's en die veiligheid is wel de eerste paar minuten als er iets gebeurt. En in die eerste paar minuten is de politie er niet bij. Dan is toch wel fijn dat een boa zichzelf kan gaan beschermen. Dan kunnen wij de discussie voeren: is het een zelfbeschermingsmiddel? Is het een wapen? Het is in ieder geval geen aanvalsmiddel, want je hebt verdedigen en je hebt aanvallen. Ik werk in het leger, dus daar doen we dat ook. Maar goed, dat terzijde.
Wat ik al zei: het gaat om die zelfbescherming en daarvoor moet je ze dus goede middelen geven. 'Uitrusting' om het maar zo te noemen. Er werden al voorbeelden aangehaald door de heer Katerbarg. Er zijn nog veel meer middelen waarmee je ze zou uit kunnen gaan rusten, maar dat is in dit geval wat ons betreft ook nog niet nodig. Dit is een eerste prima zet.
En wij zien natuurlijk de maatschappelijke verharding. Als we even terugkijken naar Den Haag: het is niet verwonderlijk dat de ME daarna ook vraagt om extra middelen om hun taak uit te kunnen voeren. Want ook zij komen steeds voor zwaardere vuren te staan – om het maar zo te zeggen. Dus wat dat betreft zie je de hele tendens: dan is het gewoon nodig dat mensen goed uitgerust worden. Ik heb het al gezegd: ik heb zelf met de boa's meegelopen. Daar heb ik signalen over gekregen. De burgemeester heeft andere signalen gekregen. Maar goed, het zal misschien ook schelen of de burgemeester het vraagt of ik – maar ook dat weer terzijde. Maar goed, de ervaring leert wel dat er gewoon behoefte aan is. Tenminste, die signalen heb ik in ieder geval gekregen.
Dan wil ik nog een punt zeggen, maar dat ben ik even kwijt. Daar kom ik denk ik in de tweede termijn sowieso nog wel op terug. Tot zover even in de eerste termijn.

De heer A. de Vries (PvdA): Ik was wel benieuwd, want de heer De Jonge zei dat de wapenstok de eerste zet is wat de VVD betreft voor de uitrusting voor onze boa's. Wat zijn uw volgende zetten dan?

De heer De Jonge (VVD): Volgens mij heb ik niet gezegd dat het de eerste zet is. Ik zei: er zijn meerdere zetten misschien mogelijk. Ik zeg niet dat wij dat vinden of dat we dat willen. Ik zeg alleen: dit is wat we al een hele tijd bepleiten. Dit is voor ons een eerste stap. En als er een tweede stap nodig zou zijn, dan willen we dat in overweging gaan nemen.

De heer Kuiper (SP): Eerst een compliment aan de heer Katerbarg, want hij heeft het heel erg goed verwoord. Wij zijn ook mede-indiener en hij heeft in feite heel wat weggenomen voor ons.
Voor ons is het simpel: onze fractie wil dat de boa zichzelf zou moeten kunnen verdedigen. De maatschappij wordt steeds harder: er lopen steeds meer jongere mensen rond met messen en er is bendegeweld. Kijk naar het station: daar wordt het er ook niet leuker op. Mocht een boa aangevallen worden, moet hij toch wel in staat zijn om zichzelf te kunnen verdedigen.
En daarom gaan we de motie ook mede indienen.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Voorzitter, zoals we tijdens de bespreking in maart al hebben aangegeven, zijn wij niet direct onwelwillend tegenover het bewapenen van onze boa's. Als die noodzaak er is, dan zullen wij dat niet in de weg gaan staan. Binnen onze fractie is er wel enige discussie geweest over hoe ver wij hiermee om moeten gaan. En dat merk ik vanavond ook in deze discussie hier in de raadszaal. Dat was ook ongeveer ons fractieoverleg. Hierin zien wij dat dit een beladen onderwerp is, met grote verantwoordelijkheid en risico's voor de boa's.
Wat ons betreft staat de veiligheid van onze boa's niet buiten kijf. Maar we hebben ook nog wel een aantal vragen over de motie en over het vervolg. Wij hebben één vraag aan het college. Heeft het college voor het steunen van deze motie een volledig dossier klaar waarmee een aanvraag bij de minister een reële kans van slagen heeft? Meneer Katerbarg gaf al aan dat er een reële kans van slagen is, maar is het een incidentdossier, een goed advies van de korpschef of de Hoofdofficier van Justitie, een opleidings- en toetsingsplan en een begroting? Maar bovenal de vraag: is de burgemeester bereid dit binnen de driehoek op te gaan pakken?
En dan hebben wij nog een vraag aan de indieners. De formulering van de motie is nu: *'(...) zich ervoor in te zetten om ervoor te zorgen dat de boa's binnen domein 1 in de gemeente worden uitgerust en adequaat worden getraind'*. Wij hadden liever gezien dat er gewoon een gemotiveerde aanvraag wordt ingediend. Maar goed, dat is een kwestie van smaak.
Daarnaast hebben wij de vraag: welke monitoringen en evaluaties stellen de indieners voor, zodat wij als raad ook zicht houden op de effecten, eventuele klachten en een incidentenrapportage, na eventuele toekenning – zoals ook geadviseerd wordt in het rapport naar aanleiding van de pilots die gedraaid zijn in de tien gemeenten?
Voorzitter, wij willen best praten over bewapening, maar dan wel op een manier die klopt en die ook uitvoerbaar is en om de indieners een handje te helpen, maar ook onze burgemeester, hebben wij het aanvraag- en mutatieformulier voor het Categoriaal Besluit Buitengewoon Opsporingsambtenaar. Dus dat hebben wij alvast uitgeprint, dan kan het direct ingevuld worden. Tot zover.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Allereerst wil ik hierbij mijn respect in ieder geval uitspreken voor het werk dat de boa's doen hier in Emmen. Zichtbaar in de wijken, dorpen en op straat en vaak in situaties die niet gemakkelijk zijn. Er is wellicht een aantal incidenten geweest, zeker incidenten waarbij ook boa's zich onveilig hebben gevoeld of zijn belaagd en dat is zorgelijk. Wij snappen dat dat wat doet met een handhaver en ook iets met je collega's en met je omgeving. Want veilig werken is geen luxe, maar een basisvoorwaarde. We snappen de wens om je te kunnen verdedigen.
Voorzitter, is het structureel bewapenen? Want een wapenstok blijft een wapenstok. Is dat dan de juiste oplossing? Het is niet niks, het zijn serieuze geweldsmiddelen. Middelen die als ze een keer worden gebruikt, ernstig letsel kunnen veroorzaken. En niet voor niets volgen politieagenten een intensieve, meerjarige opleiding om hun bevoegdheden op een verantwoordelijke manier uit te dragen.

Voorzitter, de boa's vervullen een andere rol in ons veiligheidsdomein. Ze zijn geen politie en het geweldsmonopolie ligt terecht bij de politie. En is het dan verstandig om die grens te laten vervagen? In onze visie is het dat niet.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Voorzitter, we hebben net, toen ik aan het woord had, ook al even kort die discussie gehad. Maar ik ben wel benieuwd, want er is dus een pilot geweest met de korte wapenstok in verschillende Nederlandse gemeenten. Daarvóór waren er al gemeenten waar boa's met een wapenstok rondliepen, sindsdien zijn er ook meer gemeenten waar boa's met een wapenstok rondlopen. Waar baseert u in die zin de angst op dat het geven van de korte wapenstok aan deze boa's niet zou werken en zou leiden tot bijvoorbeeld escalatie? Zoals gezegd, er zijn al verschillende gemeenten waar die boa's met de korte wapenstok rondlopen. Ik heb nog geen Rambo-boa's met die wapenstok gezien. Misschien u ergens wel?

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Los van of ik al of geen Rambo-boa's heb zien rondlopen, heb ik ook niet gezien of ze het wel of niet doen. Kijk, er zijn ook een heleboel gemeente waar de boa's geen wapenstok hebben, waar dat ook niet wordt ingezet en waarbij het monopolie echt uitsluitend bij de politie ligt. Dus tegenover de gemeenten waar het wel gebeurt, zijn er ook een heleboel gemeenten die het niet doen. En dan kun je kijken bij welke gemeenten je wilt horen. Ik ben dan liever een gemeente waar de wapenstok niet gehanteerd wordt.
Daarnaast denken wij dat het brengen van meer geweldsmiddelen in het straatbeeld niet per se de-escalerend werkt. Want als een boa een wapenstok gebruikt tegenover degenen die geweld gebruiken, wat gaan zij dan doen? Nemen zij wellicht messen mee? Hebben ze pepperspray...

De wnd. voorzitter: Ik ga even door naar de heer Katerbarg, die u nog een keer wenst te interrumperen.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Ja, nog even als reactie. We kunnen hier natuurlijk van mening over verschillen. Maar mevrouw Van der Woude geeft wel aan dat die angst er is en ik ben dan wel benieuwd waar dat dan op gebaseerd is. Ja, er zijn gemeenten waar die boa's niet met een wapenstok rondlopen. Maar zoals ik aangeef: in de gemeenten waar dat wel zo is, is het niet zo dat die boa's buitenproportioneel die wapenstok aan het gebruiken zijn. Sterker nog, in die evaluatie van de korte wapenstok staat ook dat er geen sprake is van toenemend geweld door boa's. Sterker nog, over het algemeen kon worden gezegd dat die boa's juist terughoudend optraden met die korte wapenstok. Dus waarom zouden die boa's niet daarvoor geschikt zijn? Welke concrete voorbeelden of onderzoeken hebt u wellicht waar dat op gebaseerd is?

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Nou, daartegenover kun je ook de gemeenten stellen waar de wapenstok niet gehanteerd wordt. Wellicht kunt u uit onderzoek merken dat dan het geweld enorm toegenomen is omdat de boa's geen wapenstok hebben. Mijn visie is dat het hebben van een wapenstok het niet per definitie ook veiliger maakt. Het is niet per se de-escalerend en dat is waar de inzet van een boa primair voor bedoeld is: die de-escalerende werking in de eerste minuten voordat de politie er is. En u kunt mij niet bijbrengen dat het hebben van een wapenstok dan een de-escalerende werking zou hebben, daar je gemeenten hebt waar de wapenstok niet gehanteerd wordt. Want daar ben ik het niet mee eens.

De heer De Jonge (VVD): Volgens mij hebben we nog steeds geen duidelijk antwoord. U zegt: de vrees die u hebt, is dat als de boa's een wapenstok krijgen, dat meer geweld zal gaan opleveren. Dus ik hoor gewoon graag van u: waar baseert u dat precies op? Want u komt niet met een duidelijk antwoord, daar wordt om gevraagd. Dus nogmaals de vraag: waar baseert u dat op?

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Ik baseer dat op de ervaring die je om je heen ziet bij geweldsmiddelen en bij wat eigenlijk door u zelf al genoemd wordt: de verharding van de maatschappij en het toenemende geweld dat er is. Dus in die zin zal een wapenstok niet veel bijdragen.

De heer De Jonge (VVD): Ja, dan is het een aanname van u. En ten tweede: als we de politie meer gaan uitrusten of een militair op straat loopt die uitgerust is, roept dat toch ook niet extra kwaadaardigen op?

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): De politie heeft het geweldsmonopolie. De politie is specifiek uitgerust met de middelen die zij heeft en zij heeft ook het geweldsmonopolie. En het is ook bekend in het straatbeeld dat de politie dat heeft. De boa's zijn bestempeld c.q. bedoeld voor de de-escalerende werking en die hebben niet de functie als politieman of –vrouw. Dat is een geheel andere beroepsgroep. Dus om die twee dan weer met elkaar te vermengen, dat vind ik een heel afglijdende schaal.

De heer De Jonge (VVD): Ja, die vermenging snap ik en dat is een heel andere discussie. Want de boa's worden steeds meer ingezet voor politietaken. Dat gebeurt hier in Emmen ook. En dat is een andere discussie. Maar wat u zegt: dat klopt echt niet. Maar goed, dat terzijde.
En nog een vraag. Want als ze dan voor politietaken worden ingezet, vindt u dan niet dat ze ook op de juiste manier moeten worden uitgerust?

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Een boa beschermen: dat kan. Maar dat kan ook door andere middelen. Het is al genoemd: je hebt de bodycam, je hebt de communicatiemiddelen richting politie die verbeterd zouden kunnen worden, je kunt kijken naar extra trainingen van de boa's om voor de-escalerende werking te zorgen – de professionalisering, dus. Ik denk dus dat daarin nog veel meer beschermende middelen te zien zijn en dat je dan niet boa's hoeft uit te rusten met een wapenstok. Dus ik denk dat er heel veel andere middelen zijn dan wat er hier wordt voorgelegd, omdat het geen beschermingsmiddel is, maar een geweldsmiddel.

De heer De Jonge (VVD): Ik hoor graag dan wélke en dan niet het woordje 'preventie'.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Nou, ik heb het net al benoemd: een beschermingsmiddel kan zijn, de verbetering van de trainingen, de verbetering van de communicatiemiddelen tussen boa's en politie en dus het toezien op het reageren van de politie op de melding van de boa's. Dit zijn allemaal beschermingsmiddelen. We vinden dat die ook kunnen worden toegepast zonder dat je de boa's uitrust met een geweldsmiddel, omdat dat hetgeen wat een wapenstok is. En dan kun je het een beschermingsmiddel noemen, maar als je de Wet wapens en munitie erop nakijkt, dan valt het onder geweldsmiddelen. Wat GroenLinks betreft is het onze mening dat boa's uitrusten met wapenstokken niet de veiligheid gaat bevorderen en het geweldsmonopolie voor ons echt bij de politie moet blijven liggen.

De heer Kasteleijn (50PLUS): De verhitte discussie die we net gehad hebben, gaat eigenlijk over hoe we nou de zaak wat veiliger kunnen maken. En als ik dan denk aan de momenten waarop dan zo'n stok zou moeten worden gebruikt, dan is dat heel vaak dat de mensen een pilletje gebruikt hebben of een biertje te veel op hebben. Vandaar dat ik het heel erg jammer vind dat deze motie gaat over die wapenstok en niet over andere middelen zoals bijvoorbeeld die pepperspray, waarmee je dus iemand wél kunt uitschakelen die toch een beetje te veel pilletjes of biertjes op heeft. Dus vind ik heel erg jammer. Daar zou ik voor willen pleiten.
En ten tweede. Mijn vraag is: wat is domein 1? Daar kan dan de heer Katerbarg mij vast wel antwoord op geven.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Op zich een terechte vraag. De griffier heeft mij, voordat ik deze motie indiende, nog erop gewezen dat dat misschien niet voor iedereen duidelijk was. Daarom had ik een voetnootje in de motie gezet, om dat toe te lichten. Dus daar staat het in. Misschien dat het dan nog niet duidelijk is, maar dan praat ik u zo wel even bij.

De wnd. voorzitter: Ik zal de voetnoot even voorlezen: *'De boa openbare ruimte is belast met de opsporing van strafbare feiten in de volgende wettelijke voorschriften, voor zover noodzakelijk voor*

een goede uitvoering van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet.' Dat is de voetnoot. 'Domein 1' is dus de boa openbare ruimte, dus.
Dank u wel, meneer Kasteleijn. Dan gaan we over naar het college bij monde van de burgemeester voor de beantwoording in de eerste termijn.

Reactie college
De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ja, dit is een boeiende discussie. En maar even één antwoord op een vraag van de heer De Jonge: wat gebeurt er op het moment dat de raad zegt: wij ondersteunen deze motie? Wat gaat de burgemeester dan doen?, was ongeveer de vraag. Ja, dat is nog het minst ingewikkelde vraagstuk dat er is. Want als de meerderheid van de raad zegt: 'verzoekt zich in te zetten om (...)', ja, dan heb je je maar er maar voor in te zetten. Ik ben niet van de school 'dat leg ik naast me neer' of wat dan ook.
Waar het wél over gaat – en dan zal ik er even boven hangen en zal ik niet meteen de hele discussie overdoen: ik merk even op dat als je niet oppast, je toch een beetje – in voetbaltermen – in een wat Ajax-Feyenoord-achtige discussie gaat komen. En dat helpt niet. Want of je nou voor Ajax bent of voor Feyenoord, ja, daar kun je heel lang over praten, want uiteindelijk kom je daar nooit uit. Ik zie dat hier ook wel wat gebeuren. Eigenlijk worden aan beide kanten wel argumenten gegeven waar je wel wat verschillende kanttekeningen bij kunt plaatsen. Dit vraagstuk hangt gewoon van de dilemma's aan elkaar. Het is wat zoeken naar de nuance die je hoort in dit soort dingen. En niemand kan beweren dat op het moment een boa uitrust met die korte wapenstok, daarmee het probleem is opgelost. Aan de andere kant, je kunt ook niet zeggen: ja, de uitrusting van de boa is al dermate goed dat we daarmee niet de discussie over de korte wapenstok moeten voeren. Dus dat maakt het wel wat ingewikkeld, dat hangt van dilemma's aan elkaar.
Daarmee geef ik ook meteen wel aan: je moet ook een beetje zijdelings erlangs. Het is mooi dat we hierover praten, het is mooi dat de burgemeester daar wat van vindt en tegelijkertijd gaat het dan meteen wel weer een verdieping hoger en dat geeft meteen hoe ingewikkeld dit vraagstuk is. Waarom is het neergelegd bij de toezichthouder van de politie? Waarom is het niet neergelegd in de lokale driehoek? Waarom besluit uiteindelijk de minister daarover? Ik ken dat aanvraagformulier wel: dat heeft allemaal te maken met dat het zo'n ingewikkeld vraagstuk is. Het heeft iets te maken met proportionaliteit, het heeft iets te maken met geweldsmonopolie. Er zit een heel principieel vraagstuk onder: gaan we het inderdaad op die manier niet een bepaalde kant met elkaar? Dat is waarom er zoveel veiligheidsklemmen in deze discussie. En dus kunnen we hier in Emmen echt heel veel discussiëren: 'ik ben voor' of 'ik ben tegen'. Maar realiseer je je dat die meteen een verdieping hoger gaat – je mag ook zeggen: een verdieping lager – want de raad is het hoogste orgaan. Daar moet een heel ingewikkelde beschouwing onder zitten.
En dat betekent op het moment dat je de stap gaat zetten naar de aanvraag, je dan absoluut nog niet de garantie hebt dat het moet. Want ik ga maar even naar de heer Katerbarg: u gaf wel een héél summiere samenvatting van wat op die informatieavond is gezegd vanuit die toezichthouder van de Politie Noord-Nederland. Er waren nogal wat nuances in zijn betoog. Ik zal ze hier niet herhalen, maar dat maakte nog wel wat uit. Hij zei op een gegeven moment: 'Het is niet kansloos.' Dat klopt, dat heeft hij ook gezegd. Maar hij heeft ook een heel aantal dingen ertegenaan gezet.
En wat ik nu probeer aan te geven: in die nuance moeten we weer een beetje – ik zou haast zeggen – proberen meer in het midden terecht te komen. Want het helpt niet zo veel wat we nu aan het doen zijn: 'ik ben voor' of 'ik ben tegen'. De essentiële vraag is – en die zal uiteindelijk door de minister beantwoord worden: zie het niet eens zozeer als uitrusting, maar helpt nou die korte wapenstok in de versterking van het veiligheidsbeeld, gegeven de omvang van de geweldsproblematiek in de gemeente Emmen?
Even terug naar de heer De Jonge: daar begon ik al over. Realiseer je je even: we zijn nog steeds een van de veiligste grote gemeenten. U zei: 'Ja, maar hoe zit het dan met de meldingsbereidheid?' Reken maar dat de lokale driehoek, maar ook de minister, dat uiteindelijk zal toetsen of nou in deze onveiligheidssituatie die korte wapenstok kan helpen.
Dus kortom, ik geef dit maar aan u mee. We kunnen wel blijven zitten in 'ik ben voor' of 'ik ben tegen', maar de nuance zal misschien dan niet bij dit besluit komen, die nuance komt wel in het vervolg. En de essentie is: helpt nou een korte wapenstok ter verhoging van de veiligheid, gegeven de omvang van de veiligheidsproblematiek in de gemeente Emmen?

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Allereerst, het is altijd goed om een genuanceerd debat te voeren. Naar mijn idee heb ik ook een heel genuanceerd debat gevoerd. Ik gaf onder andere aan: wij als Wakker Emmen zijn niet per se principieel voor of tegen. Wat de burgemeester aangeeft: uiteindelijk is het ook een politieke vraag en daar zijn wij natuurlijk als gemeenteraad wel voor om dat soort discussies te voeren. Dus ik denk ook dat het heel goed dat wij deze discussie voeren. Inderdaad, de burgemeester geeft ook aan dat daar verschillend over gedacht kan worden. Nou ja, dat blijkt ook wel. Maar als gaat om die aanvraag, dan wordt die als het goed is gedaan door de afdeling OV. Daar is een aantal voorwaarden voor. Voordat het ingediend wordt door de afdeling OV, moet het inderdaad eerst in de driehoek besproken worden. Maar zoals ik al aangaf – en daar was inderdaad een korte samenvatting over van die expertmeeting – is een aanvraag uiteindelijk niet kansloos. Dus ik ben wel benieuwd hoe de burgemeester zelf tegen de kans aankijkt dat dat goed gebeurd wordt en welke opties er zijn.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Zeker. Even terug naar waar ik was en dan kom ik vanzelf bij uw vraag terug.
Er is al een aantal stappen gezet waar het gaat om de uitrusting van boa's. Het woord 'hekje' viel. Ik zet inderdaad even een hekje bij de bodycam en bij handboeien. Dat was nog niet genoemd, dat was ook een wat principiële discussie over wat te doen om in die zin de veiligheid van de boa's te versterken.
Dan terug naar de vraag van de heer Katerbarg: in hoeverre ziet de burgemeester dat zelf? Twee dingen. De direct toezichthouder zal gevraagd worden, gegeven het veiligheidsbeeld in de gemeente Emmen, hoe kansrijk het dan is dat we deze aanvraag kunnen ondersteunen. Want we gaan niet aan de slag met een aanvraag waarvan de direct toezichthouder al meteen zegt: 'Nou, dat zal hem wel niet worden.' En in de lokale driehoek zal ook de discussie ook gevoerd worden. Ik weet dat de Officier van Justitie kritisch hierop is. Ik weet dat de politiechef hier kritisch op is. U hebt mijn gereserveerde houding gehoord om dat te doen. En die combinatie der dingen zal uiteindelijk inderdaad het antwoord zijn in de richting van de raad op deze motie. Stel, er wordt een aanvraag ingediend, dan moeten we alsnog maar afwachten in hoeverre de minister dat goedkeurt.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Dat klopt inderdaad. Nu is het zo dat de burgemeester al iets aangeeft over de driehoek. Daar zit de burgemeester zelf ook in en ik ben er wel van overtuigd dat de burgemeester wel heel wat overtuigingskracht heeft. We hebben als Wakker Emmen ook een keer eerder een motie ingediend over het behoud van het politiebureau van Klazienaveen: ook dat is iets waar wij als gemeente niet over gingen. Maar mede door de inspanning vanuit de gemeente – en ik neem aan ook de burgemeester – is dat wel behouden. Dus ik geloof dat wij die overtuigingskracht van de burgemeester heel goed zullen kunnen gebruiken in de driehoek.
Daarnaast over de kansen: er zijn natuurlijk best wel veel gemeenten in Nederland die een succesvolle aanvraag hebben gedaan. Wellicht dat de Officier daar wat kritischer in is, maar als het gaat over een aanvraag van Emmen, denk ik dat die kansen best reëel zijn. Als er een aanvraag wordt ingediend, zijn er ook uiteindelijk volgens de aanvraagprocedure van de VNG drie opties, namelijk 'aan alle eisen wordt voldaan, jullie krijgen een wapenstok'. De tweede optie is: 'Aan alle formele eisen wordt voldaan, maar als van het aantal incidenten niet helemaal duidelijk is of dat per se nodig is, dan kan er een pilot worden gedaan'. En alleen als de noodzaak absolúút niet aangetoond is – dus er is absoluut geen noodzaak – dan wordt het afgewezen. Als ik naar die drie opties kijkt, dan zou ik denken: kijkend naar de incidenten in Emmen ligt een volledige afwijzing niet in de lijn der verwachtingen.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Nou, meneer Katerbarg weet soms meer dan ik om te speculeren op de uitkomst van een aanvraag, die uiteindelijk bij de minister komt te liggen. Die drie opties ken ik ook nog. Nou, ik zou haast zeggen: ja, als die aanvraag er komt, dan zijn dit inderdaad de drie opties. Maar nogmaals, we geven hier wel verschillende signalen af, het is een genuanceerd verhaal. Dat zal ingebracht moeten worden in een dergelijke aanvraag, met daarbij niet alleen de Officier van Justitie. Ik vind ook belangrijk hoe de Politie Noord-Nederland daartegenaan kijkt. Dus nogmaals, de burgemeester bepaalt dat niet. Dank voor het compliment, de burgemeester heeft daar een zekere overtuigingskracht in. Stel, u geeft mij die boodschap en ik zeg: 'Let op, mijn

gemeenteraad geeft mij deze boodschap mee. Zij is verdeeld, maar uiteindelijk doet zij dat in meerderheid.' Ja, en dan zal daar een aantal stappen in gezet moeten worden.
Maar denk niet dat dat zo even van links naar rechts gaat. Ik zeg het ook maar even: dat weet u, maar ook even naar de rest van de raad. Juist het feit dat dat zo'n ingewikkelde procedure is en zo getrapt is met uiteindelijk de ministeriële verantwoordelijkheid, realiseer je je even dat het daarmee wel gaat om een heel principieel vraagstuk, waarbij proportionaliteit een uitdrukkelijk middel daarin is.

De wnd. voorzitter: Was dat uw betoog, burgemeester?

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ik zal even kijken... Nee, laat het zo maar. Want anders kom ik ook in die overtuigingsstand, dus is ook niet de bedoeling.
Ik wou het nog samenvatten in de sfeer van: realiseer je je dat het een dilemma is, realiseer je je dat dit een buitengewoon ingewikkelde procedure is die een heel aantal stappen kent – en terecht, is mijn visie. Het is terecht dat uiteindelijk dat dit uiteindelijk een ministeriële verantwoordelijkheid is, omdat de rolvervaging tussen politie en boa's daarmee alleen maar groter kan worden. De minister zal het uiteindelijk ook bepalen. De heer Katerbarg heeft aangegeven dat er verschillende opties zijn. En een van de optie is inderdaad een pilot. Realiseer je je ook dat de uitkomsten van die pilot ook weer wat verdeeld zijn: ook daar zie je precies weer die nuance. Er zit een aantal heel positieve uitkomsten in die pilot en er zit ook een heel aantal negatieve uitkomsten in die pilot.
Dat geef ik u maar even mee voor de tweede termijn.

De wnd. voorzitter: Dank u wel, meneer de burgemeester. Dan had in eerste termijn de Partij van de Arbeid een schorsing aangegeven. Hoe lang wenst u een schorsing, meneer De Vries?

De heer A. de Vries (PvdA): Vijftien minuten graag.

De wnd. voorzitter: Vijftien minuten. Om klokslag elf uur beginnen we dan weer. Ik schors tijdelijk de vergadering.

[Schorsing]

De wnd. voorzitter: Leden van de raad, een klein probleempje. De Partij van de Arbeid, die de schorsing aangevraagd heeft, heeft toch wel wat meer tijd nodig. Ze zijn er nog niet helemaal uit. Vindt u het bezwaarlijk als wij om tien over elf gaan beginnen? 'Nou, vooruit.'
Dan heb ik alvast wel een voorschotje voor u. Meneer Kasteleijn is zo vriendelijk geweest om aan te geven dat zijn motie doorgeschoven mag worden. [Applaus.] Dit komt niet vaak voor dit soort ovaties, meneer Kasteleijn, dus neem haar in ontvangst! Dus nee, maar goed.
We hebben natuurlijk nog de afspraak dat we om elf uur moeten gaan vragen: gaan we wel door of gaan we niet door? Dus mijn voorstel zou toch zijn om deze motie gewoon helemaal af te ronden, de motie van de heer Kasteleijn van 50PLUS door te schuiven, maar dat zal ik dan formeel nog even doorgeven als de vergadering heropend is. Dan verwacht ik dat we toch wel voor half twaalf kunnen sluiten. Maar goed, dat is de verwachting, maar het is aan u. U krijgt alle tijd voor de discussie.
Wilt u nog iets zeggen tegen elkaar of elkaar overtuigen, dan hebt u nog twee minuten.

[Schorsing]

De wnd. voorzitter: Ik heropen de vergadering. Ook voor de PvdA die er net niet was: de heer Kasteleijn van 50PLUS heeft aangeboden om zijn motie van de agenda af te halen en aan te laten sluiten bij de agenda van de volgende raadsvergadering. Dat houdt dus in dat we hierna nog één agendapunt hebben dat de burgemeester zal afhandelen. En ja goed, het is elf uur geweest, maar dit is dan het laatste inhoudelijke agendapunt. Dus we kunnen gewoon doorgaan totdat we dit hebben afgesloten. Ja?
Nou, de PvdA heeft een schorsing gehad. Ik hoop dat jullie eruit zijn gekomen. Dan wil ik namelijk de indiener van de motie, de heer Katerbarg, uitnodigen voor de tweede termijn.

Tweede termijn
De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Allereerst dank voor alle reacties en de zeer interessante discussie.
Laat ik beginnen met één ding nog even duidelijk te maken: ja, het woord 'wapen' zit in 'wapenstok'. Nee, ik wil ook geen semantische discussie voeren, maar de wapenstok is bedoeld als verdedigingsmiddel. Het is een middel dat boa's kunnen gebruiken bij hun werkzaamheden.
Als antwoord op de vraag van de Partij van de Arbeid: met de wapenstok los je niet alles op. Je voorkomt er ook niet alles mee. Maar zoals al aangegeven: het is ter verdediging en het is om te voorkomen dat boa's aan dergelijke incidenten worden onderworpen. Met de wapenstok geef je ze dat verdedigingsmiddelen en geef je ze ook meer zelfverzekerdheid.
Hart voor Emmen stelde nog een vraag over monitoring en evaluatie. Nou ja, de wet stelt hieraan ook eisen over registratie. Net als bij een politieagent die zijn wapen gebruikt, wordt sowieso ook het gebruik van geweld door boa's, maar ook van geweldsmiddelen beoordeeld. Als ik me niet vergis – maar dat weet ik niet helemaal zeker: de toezichthouder of de Officier van Justitie? – is een van de opties bij een aanvraag die dus wordt ingediend, dat er dus sprake kan zijn van een pilot. Die kun je dan ook evalueren.
Tot slot. Als de motie wordt aangenomen, dan gaan we ervan uit dat de burgemeester – hij kent immers de procedure – de voorbereidende stappen zet voor een aanvraag. En dan gaan we er dus van uit dat dit onderdeel is van het volgende Veiligheidsplan. En bij die stappen om tot een aanvraag te komen, maakt het niet uit of het als het ware 'de raad plus één' is. Aangenomen is aangenomen en we verwachten dan ook de volle inzet.

De heer A. de Vries (PvdA): Ook nog dank aan de heer Katerbarg voor zijn verheldering op een vraag die we eerder stelden.
Ja, voorzitter, het is geen verrassing dat wij hiermee worstelen. Daar zijn we maar eerlijk in. Als we dan kijken, voorzitter, naar de heel uitvoerige argumentatie die al is uitgewisseld, dan zullen we die ook niet overdoen in onze tweede termijn. We hebben onze dingen gedeeld en bediscussieerd. Nou, dat is ook goed, dat is ook prima.
Als we dan kijken naar deze motie. En stel, de motie haalt een meerderheid en die komt ook in de uitvoering, dan zien wij daar toch wel, ook vanuit de burgemeester – daar kan hij misschien straks nog even op reageren in zijn tweede termijn – een heel zorgvuldig proces met een aantal waarborgen. En wat zijn die dan voor ons als Partij van de Arbeid? Wat zouden die kunnen zijn bijvoorbeeld? Dat is bijvoorbeeld een heel goed gesprek met en inventarisatie onder de boa's in onze gemeente zelf. Wat willen zij precies? Zijn ze zich bewust van wat het gebruik van zo'n wapenstok met zich meebrengt? Dus daar moeten, denk wij, nog heel wat gesprekken over plaatsvinden.
Daarbij, als we even kijken naar de gebieden – het is al wat eerder aan de orde geweest – moet er een heel zorgvuldige onderbouwing en afbakening zijn van die gebieden waar dat wordt ingezet. En uiteraard moet dat voor die aanvraag ook al gebeuren. Dus daar zit voor ons ook al een soort van waarborg in, inderdaad.
Dus we zien in ieder geval een heel zorgvuldig proces voor ons, mocht deze motie tot uitvoering komen. En we zijn ook wel even benieuwd hoe de burgemeester daarnaar kijkt. En ja, daarbij zouden we ook wel graag een toezegging van de burgemeester willen op de zorgvuldigheid van dat proces op de onderdelen die we hebben genoemd.

De heer Wittendorp (CDA): Onze tweede termijn zou u kunnen zien als een stemverklaring.
Eigenlijk vinden wij dat de leemte tussen de politietaken en die boa-taken moet worden ingevuld. Maar als we de discussie voeren, staan in die tussentijd die boa's wel in de frontlinie. En die situatie vinden wij best wel heel ernstig. Wij willen dat de boa's beter beschermd de straat op gaan om hun taak en hun werk goed uit te kunnen voeren. En dat signaal willen wij ook afgeven. Daarom zullen wij van het CDA verdeeld stemmen.

De heer De Jonge (VVD): Ik zal weinig woorden nodig hebben. Want ik kan me prima aansluiten bij de heer Katerbarg van Wakker Emmen: die heeft het goed verwoord. En wij hebben er alle vertrouwen in, mocht er een aanvraag komen, dat die ook wordt goedgekeurd. Wij hebben korte lijntjes met Den Haag en toevallig kennen we daar bepaalde personen.

De heer Kuiper (SP): Wij willen simpelweg gewoon dat de boa's de mogelijkheid hebben om zichzelf te verdedigen in een specifieke situatie. En dat is het.

De heer Supheert (ChristenUnie): Allereerst dank voor de beantwoording van de burgemeester. Dank ook voor het indienen van de motie.
Ik wil me graag volledig aansluiten bij de woorden van de PvdA, bij de heer De Vries, zowel in eerste als in tweede termijn. Dat is ons, zoals mijn collega ook aangaf, uit het hart gegrepen. Tegelijkertijd vroeg ik ook aan de heer Katerbarg waarom het verzoek dusdanig is dat de motie nu al oproept om het college te verzoeken tot het inzetten van de wapenstok. Wij hechten heel erg aan dat zorgvuldige proces, wat de heer De Vries ook net aanhaalde. En wij zijn ook benieuwd naar de antwoorden van de burgemeester.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Dank aan de fractie van Wakker Emmen voor de beantwoording van onze vraag.
Wij zien geen belemmeringen in de uitvoering van deze motie. De aanvraag voor het Categoriaal Besluit kent immers drie uitkomsten: 'ja', 'ja, mits' of 'nee'. Daar is voor ons de reden om voor deze motie te stemmen. Tot zover.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ja, 50PLUS heeft er wel over nagedacht en over gesproken en wij steunen deze motie.

Reactie college
De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ik kan in die zin kort zijn.
Even naar de heer Katerbarg: kijk, juist in dit soort wat genuanceerde discussies, waar allerlei soorten dilemma's op tafel komen en argumenten: weest u wat voorzichtig. Maar dat is haast een algemene burgemeestersopmerking: weest u wat voorzichtig met 'het besluit is de helft plus één'. Juist waar van allerlei kanten zo'n vraagstuk wordt gewogen – we hebben de tijd ervoor genomen – zou ik haast zeggen: denk ook na over de andere kant en denk ook na over die argumenten. Ik zit hier niet zo in, op het moment dat er een klap wordt gegeven op een motie, zo van: 'dat hebben we ook weer gehad en dan hebben we daar de meerderheid in te pakken'. Want aan beide kanten werden volgens mij heel zinvolle dingen gezegd.
Dan kom ik bij de opmerkingen die vanuit de Partij van de Arbeid en de ChristenUnie gemaakt zijn, als opmaat naar een heel zorgvuldig afwegingsproces. En dat zorgvuldige afwegingsproces kent minimaal twee elementen. Het kent een juridisch zorgvuldig afwegingsproces. Het is niet zo, meneer De Jong, dat je zomaar even een aanvraag indient. Daar is een aantal partijen nauw bij betrokken. Kijk, als ik ergens een handtekening moet zetten, zet ik een handtekening. Maar er is een heel aantal partijen betrokken bij die aanvraag en daar zullen we bijvoorbeeld in de driehoek, maar ook met de toezichthouder, uitvoerig over spreken. Maar dat moeten we ook niet onderschatten: ook wel met de gebruikers. Ik ben niet van het dienstbevel. Dat doen we hier niet in huis met 1.200 ambtenaren, dat doen we ook niet met onze boa's. We willen een gemotiveerde ploeg houden die zich veilig voelt, ook met eventuele nieuwe uitrusting. Dus daarmee moeten we dat gesprek zorgvuldig aangaan.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Ja, aangezien de burgemeester de opmerking maakte dat het even een formulier invullen is. Dat is niet de strekking van mijn formulering: 'nou, dat scheelt alvast de helft van het werk, dan ligt ie er al.' Ik heb tijdens mijn inbreng ook aangegeven – dat was ook de vraag die ik gesteld had aan de burgemeester – dat op het moment dat het formulier ingevuld moet worden, daar ook een gedegen afweging bij dient te zijn in het kader van de proportionaliteit. Is er een goed incidentendossier? Is er een juist advies van een korpschef? Is er een advies van de Hoofdofficier van Justitie? Is er een opleidings- en een toetsingsplan? Is er een begroting? Dus ik heb echt die afwegingen daarin wel meegenomen, daar heb ik u ook naar gevraagd. Dus ik ben me er terdege van bewust dat het niet simpel gaat om een formuliertje invullen en een handtekening erop zetten. Ik wilde dat even ter kennisgeving meegeven.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Dus samenvattend: op het moment dat het gaat om een werkwoord als ‘zich ervoor in te zetten’, dan zal dat gebeuren op basis van een zorgvuldig afwegingsproces, niet alleen met alle spelers in het juridische veld, maar ook waar het gaat om de gebruikers. En daarover zal ik u rapporteren.

De wnd. voorzitter: Dank u wel. Dan was dit de beantwoording van de burgemeester in tweede termijn. Dan gaan we over naar de stemming. Ik zal u ten eerste voor... Sorry, ik dacht dat u zich aan het roeren was. Meneer De Vries, Partij van de Arbeid.

De heer A. de Vries (PvdA): Ik was mij ook aan het roeren, dat klopt! Ik was wel benieuwd naar de reactie van de burgemeester over de afkadering van de gebieden en de onderbouwing daarvan.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Nou, dat weet ik nog niet, daar wil ik nog niet op vooruitlopen. Dat zou wel een van de gesprekselementen kunnen zijn. Hebben we het dan over inderdaad de risicogebieden? Hebben we het dan over de hele gemeente? Daar wil ik niet op vooruitlopen, daar wil ik ook heel graag het oordeel van de andere mensen daarin hebben, bijvoorbeeld de Officier van Justitie en bijvoorbeeld de politiechef. Ja.

De heer A. de Vries (PvdA): Ja, dank u, maar dat was ook de achtergrond van onze vraag: hoe komt die afkadering van die gebieden tot stand? En die zorgvuldigheid, dat was ons wel helder. Bedankt.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ja, verkijkt u zich niet op het oordeel van zo’n toezichthouder, de Politie Noord-Nederland, die inderdaad ook dit soort afwegingen meeneemt. Ja. Dat heet ‘proportionaliteit’.

De wnd. voorzitter: Goed, dan hebben we dit in twee termijnen behandeld.

Besluitvorming
De wnd. voorzitter: De motie vreemd aan de orde van de dag, waar we nu over gaan stemmen, heeft als titel: ‘Uitrusting buitengewoon opsporingsambtenaren’. Zijn er stemverklaringen? Ik kijk eerst even naar links: ik zie er drie. De heer De Vries, Partij van de Arbeid als eerste.

De heer A. de Vries (PvdA): Dank aan eenieder vanavond voor alle inbreng. Gezien alle beraadslagingen, ook in tweede termijn, en de reactie van de burgemeester en de toezeggingen op het gebied van zorgvuldige afwegingen die erin zitten, zal de Partij van de Arbeid voor deze motie stemmen.

De heer Supheert (ChristenUnie): Wat bij ons overblijft, als wij kijken naar deze motie en als we naar de beraadslaging luisteren, is dat wij een heel eind kunnen meekomen als het gaat om het voorstel van de motie. We hebben ook gehad over: lost dit nou het probleem op? Daar kunnen we geen ‘ja’ op zeggen. Er blijft bij ons een soort *unheimisch* gevoel hangen en daarom zullen wij tegen stemmen.

De heer Koops (D66): Ja, het is de verantwoordelijkheid van onze gemeente om ervoor te zorgen dat onze boa’s hun werk veilig kunnen uitvoeren. Om dat te doen, zullen we wat D66 betreft naar de boa’s moeten blijven luisteren en die zijn duidelijk: de boa’s in Emmen hebben in grote meerderheid geen behoefte aan het gebruik van een wapenstok. Dus los van de intrinsieke waardering van de wapenstok of andere geweldsmiddelen, stemmen wij om die reden volmondig tegen.

De wnd. voorzitter: Dank u wel, meneer Koops. Dan waren dat de stemverklaringen.
Dan gaan we nu over tot de stemming. De stemming is nu geopend. (…) Dan is er gestemd. Eén lid van de raad is inmiddels afwezig en dat betekent dat er in totaal 33 stemmen zijn uitgebracht. Voor de motie hebben gestemd de fracties van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid, drie leden van het CDA en voorts de fracties van de VVD, de SP, de PVV, Hart voor Emmen en 50PLUS. Tegen de motie hebben gestemd één lid van de CDA-fractie en voorts de fracties van de ChristenUnie, D66 en

GroenLinks. Het resultaat is dat 28 stemmen voor de motie zijn en 5 stemmen tegen de motie. Daarmee is de motie aangenomen.
Dan schors ik nu de vergadering voor vijftien tellen. O ja? Blijven we zitten? Nou, de burgemeester neemt het meteen over.

De voorzitter: Nog een schorsing? Nee, dat zou wat zijn! Dank, meneer de vicevoorzitter, voor het leiden van de debatten rond deze twee moties.

B4c. Motie vreemd aan de orde van de dag 'Veilig Samen Naar Huis in Emmen' *(50PLUS)*
(uitgesteld naar de raadsvergadering van 30 oktober 2025)

B5. Vaststellen lijst A 'ingekomen stukken' en mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

[Zonder beraadslaging voor kennisgeving aangenomen conform afdoeningsvoorstel.]

B6. Sluiting

De voorzitter: Daarmee sluit ik deze vergadering. Het is 23 uur 23 en er is nog gelegenheid voor een drankje.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 30 oktober 2025,

De voorzitter,

De griffier,